

Visit Tampere / Mikko Vares 2024

Visit Tampere / Marko Kallio 2023

Visit Tampere / Mikko Vares 2024

TAMPEREEN KESKUSTAN ASIOINTITUTKIMUS 2024

Tiivistelmäraportti

Sisältö

1 TAVOITTEET JA TOTEUTUS	3	4 KESKUSTA ASIOINTIPAIKKANA	20
Tutkimuksen tavoitteet ja sisältö	4	Arvosana Tampereen keskustalle	21
Tutkimuksen toteutus ja julkaisut	5	Arvosanat ja asiointialueen valintakriteerit	22
		Usein ja harvoin keskustassa käyvien valintakriteerit	23
2 KESKEISET TULOKSET	6	Näkemyksiä tulevaisuudesta	24
Keskeiset tulokset; käynnit ja kulkutavat	7		
Keskeiset tulokset; rahankäyttö ja kulkutavat	8	5 MUUTOS 2021-2024	25
Keskeiset tulokset; kulkutavan osuus kokonaiskulutuksesta	9	Keskustassa käynnit ja asiinnit 2021 ja 2024	26
Keskeiset tulokset; kokemukset ja näkemykset	10	Keskustakäyntien syyt 2021 ja 2024	27
		Kulkutavat keskustaan 2021 ja 2024	28
3 KÄYNNIT, KULKUTAVAT JA RAHANKÄYTTÖ	11	Kerta- ja vuosikulutus toimialoittain 2021 ja 2024	29
Käynnit Tampereen keskustassa	12	Kulkutavat ja asiointikerrat 2021 ja 2024	30
Miksi keskustassa käytiin?	13	Kerta- ja vuosikulutus 2021 ja 2024	31
Kulkutavat keskustaan ja keskustassa	14	Kulkutavan osuus kokonaiskulutuksesta 2021 ja 2024	32
Kerta- ja vuosikulutus toimialoittain	15	Kokonaiskulutus toimialoittain 2021 ja 2024	33
Asiointimatkojen kulkutavat ja määrät	16	Asiointialueen valinta ja keskustan arvosana 2021 ja 2024	34
Kerta- ja vuosikulutus kulkutavan mukaan	17		
Kulkutavan osuus kokonaiskulutuksesta	18	6 TAUSTA-AINEISTOT	35
Kulkutavan osuus toimialoittain	19	Yritysten liikevaihdon kehitys	36
		Liikkumis- ja pysäköinti-indeksit	37
		Kävijämäärät ja lähtötiedot	38
		Keskustan liiketilat ja elinvoima	39

1 Tavoitteet ja toteutus

Visit Tampere/ Marko Kallio 2024

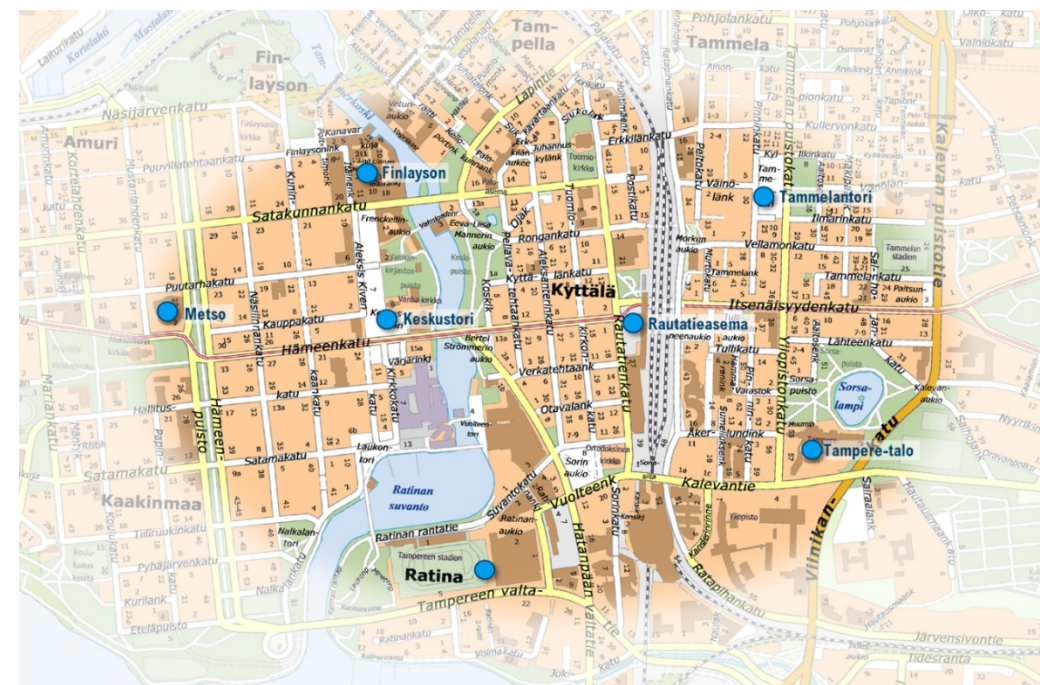
Tutkimuksen tavoitteet ja sisältö

Tavoitteet ja sisältö

- Tampereen keskustan asiointitutkimuksella 2024 Tampereen kaupunki selvitti kaupunkiseudun asukkaiden asiointia, rahankäyttöä ja liikkumista Tampereen keskustassa edellisen 12 kuukauden aikana.
- Tutkimuksen tavoitteena oli saada ajantasainen käsitys siitä, miksi kaupunkiseudun asukkaat tulivat keskustaan ja kuinka usein, millä kulkutavalla he liikkuvat sekä paljonko he käyttivät rahaa ja mihin asioihin. Lisäksi kartoitettiin asukkaiden kokemuksia keskustasta asiointipaikkana sekä heidän näkemyksiään ja toiveitaan tulevaisuuden asiointikeskustasta.
- Asiointitutkimus toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2021, jolloin koronapandemia rajoitti ihmisten liikkumista, asiointia ja kulutusta keskustassa. Toisella tutkimuskerralla vuonna 2024 pandemia oli ohi ja raitiotie ottanut paikkansa joukkoliikennejärjestelmässä.
- Tampereen kaupunki käyttää asiointitutkimuksen tuloksia keskustan kehittämisen lähtötietona. Tulokset julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ne ovat siten kaikkien keskustassa toimivien ja keskustaa kehittävien tahojen käytettävissä.

Tutkimusalue

- Asiointitutkimuksessa Tampereen ydinkeskustan rajausta esitettiin likimääräisesti kartalla siten, että se kattaa kaupallisen ydinkeskustan ja keskeiset asiointikohteet.

Tutkimuksen toteutus ja julkaisut

Tutkimuksen toteutus

- Tutkimuksessa toteutettiin **verkkokysely ja sitä täydentävät puhelinhaastattelut** huhtikuussa 2024. Vastaajina oli 1 095 **Tampereen kaupunkiseudun asukasta** Suomen OnlineTutkimus Oy:n kuluttajapaneelilta. Otos vastasi väestön ikä- ja sukupuolijakaumaa sekä jakoa Tampere ja kehyskunnat.
- Keskustan kehitystä kuvaavina **tausta-aineistona** käytettiin uusimpia eri kulkutapojen liikennemääriä keskustassa, keskustan elinvoimaindeksiä, matkapuhelindataan perustuvia kävijämääriä sekä yritysten liikevaihtotietoja.
- Tutkimus toteutettiin vastaavasti kuin vuonna 2021.
- Tutkimuksen teettivät yhteistyönä Tampereen kaupungin Liikennejärjestelmän suunnittelu -yksikkö ja Strateginen hankekehitys -yksikkö (Viiden tähden keskusta -kehitysohjelma). Tutkimuksen toteuttivat Ramboll Finland Oy ja Suomen OnlineTutkimus Oy.

Tutkimuksen toimialaluokitus

- Asiointia ja rahankäyttöä Tampereen keskustassa tarkasteltiin viidellä toimialalla: päivittäistavarat, erikoistavarat, kahvilat ja ravintolat, terveys- ja hyvinvointipalvelut sekä tapahtumat, harrastukset ja kulttuuripalvelut.

Tutkimuksen julkaisut

- Tiivistelmäraportti, jossa kerrotaan kyselyn keskeiset tulokset ja muutokset vuosien 2021 ja 2024 tutkimuksissa.
- Tutkimusraportti, jossa on kuvattu yksityiskohtaisemmin tutkimuksen tuloksia ja toteutusta.
- Julkaisut löytyvät verkosta www.tampere.fi -sivulta.

2 Keskeiset tulokset

Visit Tampere/ Marko Kallio 2024

Keskeiset tulokset: Käynnit ja kulkutavat

Käynnit Tampereen keskustassa

- Tampereen kaupunkiseudun asukkaita edustavien kyselyvastaajien **käynnit Tampereen keskustassa kasvoivat vuodesta 2021**. Käyntimäärien kasvu ilmenee myös Norteconin tekemässä matkapuhelintietojen tarkastelussa (Keskustan elävyysindeksi 2024). Käyntimäärät ovat kuitenkin edelleen pienempiä kuin ennen koronapandemiaa.
- Vuonna 2024 kaupunkiseudun asukkaita edustaneista asiointitutkimuksen kyselyvastaajista yli puolet kävi Tampereen keskustassa vähintään kerran viikossa. Vuonna 2021 vähintään viikoittain kävi reilu kolmasosa.
- Vuonna 2024 **keskustakäyntien yleisimpiä syitä olivat käynnit ostoksilla, kahviloissa tai ravintoloissa sekä tapahtumissa ja kulttuuripalveluissa**. Tapahtumien ja kulttuuripalvelujen sekä kahviloiden ja ravintoloiden osuus asiointipaikoista on kasvanut selvästi vuodesta 2021, jolloin korona vielä vaikutti. Aiempaa vähemmän käytiin pankissa, postissa tai pakettia hakemassa sekä kävelyllä tai muuten vain ajankuluksi.

Kulkutavat Tampereen keskustaan ja keskustassa

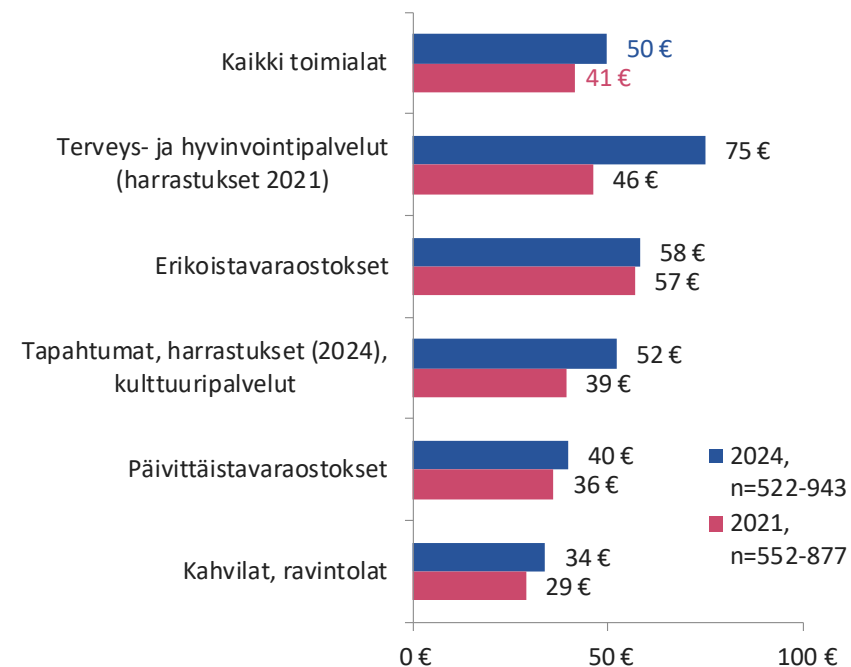
- Tampereen keskustan liikkumis- ja pysäköinti-indeksien mukaan **joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut huomasti** koronavuosien ja raitiotien valmistumisen jälkeen. Kävelyn ja autoliikenteen määrät ovat palautuneet suunnilleen koronaa edeltävälle tasolle, pysäköintimäärät hieman korkeammiksikin. Pyöräliikenne on edelleen hieman vähäisempää.
- Vuonna 2024 kaupunkiseudun asukkaita edustavat vastaajat **saapuivat** asiointimatkoillaan Tampereen **keskustaan eniten joukkoliikenteellä**. Vuonna 2021 autoilu oli yleisintä.
- **Yli puolet käveli keskustassa kohteesta toiseen** sekä vuonna 2021 että vuonna 2024. Autolla kohteesta toiseen siirtyminen väheni.

Keskeiset tulokset; rahankäyttö ja kulutavat

Rahankäyttö toimialoittain ja kulutavoittain

- **Yhdellä tyypillisellä asiointikerralla** käytettiin rahaa vuonna 2024 keskimäärin **50 €**. Vuonna 2021 vastaava luku oli 41 €.
- Vuonna 2024 yhdellä tyypillisellä asiointikerralla eniten rahaa käytettiin terveys- ja hyvinvointipalveluihin, vähiten kahviloissa ja ravintoloissa. Kertakäynnillä eniten kuluttivat autoilijat ja vähiten kävelijät. Joukkoliikenteen käyttäjät kuluttivat vuonna 2024 kertakäynnillä enemmän kuin kävelijät. Vuonna 2021 kävelijät kuluttivat enemmän tai saman verran kuin joukkoliikenteen käyttäjät.
- **Tyypillisen asiointikerran kulutus nousi vuodesta 2021** kaikilla toimialoilla ja kulutavoilla, paitsi kävelijöiden kertakulutus pysyi keskimäärin samalla tasolla. Kävelijöillä oli kuitenkin eniten asiointikertoja ja vuosittainen asiointikertojen määrä kasvoi kaikilla, joten keskustassa asioivien **vuosikulutus kasvoi kaikilla toimialoilla ja kulutavoilla** vuodesta 2021.
- Vuonna 2024 vuosikulutus oli suurin päivittäistavaraostoksissa ja pienin erikoistavaraostoksissa kaikilla kulutavoilla.

Tyypillisen asiointikerran kulutus toimialalla (€/käynti)

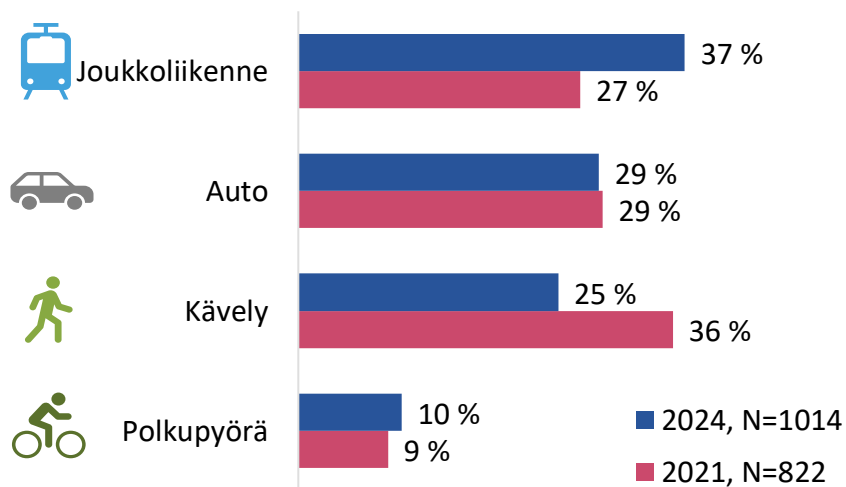

Keskeiset tulokset; kulkutavan osuus kokonaiskulutuksesta

- Vuonna 2024 Tampereen keskustaan suuntautuvasta kokonaiskulutuksesta 37 % tuli joukkoliikenteellä, 29 % autolla, 25 % kävellessä ja 10 % polkupyörällä.
- Vuonna 2024 keskustaan tuli eniten rahaa joukkoliikenteellä aiemman kävelyn sijasta.

Kulkutavan osuus kokonaiskulutuksesta
Tampereen keskustassa 2021 ja 2024

- **Joukkoliikenteen** osuus kokonaiskulutuksesta kasvoi vuoteen 2021 verrattuna erityisesti päivittäistavaraostoksissa, terveys- ja hyvinvointipalveluissa sekä tapahtumissa, harrastuksissa ja kulttuuripalveluissa. Osuus oli suurimmillaan tapahtumissa.
- **Autoilun** osuus kokonaiskulutuksesta oli sama vuosina 2021 ja 2024. Autoilun osuus kasvoi terveys- ja hyvinvointipalveluissa sekä tapahtumissa, harrastuksissa ja kulttuuripalveluissa, ja väheni päivittäistavaraostoksilla. Vuonna 2024 osuus oli suurimmillaan terveys- ja hyvinvointipalveluissa.
- **Kävelyn** osuus kokonaiskulutuksesta pieneni vuodesta 2021 vuoteen 2024 kaikilla toimialoilla. Silti kävelijät toivat vuonna 2024 yhä 25 % keskustan kokonaiskulutuksesta, vaikka kävelevien osuus vastaajista oli vain 16 %. Kävelyn osuus oli suurimmillaan päivittäistavaraostoksissa.
- **Pyöräilijöiden** osuus kokonaiskulutuksesta oli vähäisin sekä vuonna 2024 että 2021. Myös pyöräilijöiden osuus kokonaiskulutuksesta oli suurempi kuin heidän kulkutapaosuutensa (6 %). Osuus oli suurimmillaan erikoistavaraostoksissa.

Keskeiset tulokset; kokemukset ja näkemykset

Kokemukset keskustasta asiointipaikkana

- Kokonaisuutena Tampereen **keskustalle annetut arvosanat** olivat vuonna 2024 **yhtä hyvät tai paremmat** kuin vuonna 2021. Merkitsevästi aikaisempaa paremman arvosanan saivat joukkoliikenneyhteydet sekä kävely- ja pyöräilyolosuhteet.
- Vastaajat antoivat vuonna 2024 **parhaat arvosanat** Tampereen keskustalle joukkoliikenneyhteyksistä ja mahdollisuudesta hoitaa monta asiaa samalla matkalla. Myös kauppojen ja muiden palveluiden aukioloaikoja sekä ihmisten kohtaamismahdollisuutta pidettiin hyvinä. **Heikoimmat arvosanat** vuonna 2024 saivat autopysäköinnin hinta ja pysäköintimahdollisuudet.
- **Asiointialueen valintaan** vaikuttivat vuonna 2024 eniten mahdollisuus hoitaa monta asiaa samalla matkalla, kauppojen ja muiden palveluiden määrä ja monipuolisuus sekä hintataso. Joukkoliikenneyhteyksien merkitys asiointialueen valinnassa kasvoi eniten vuodesta 2021 vuoteen 2024.

Näkemykset keskustan kehittämisestä

- Vastaajien keskustassa **käyntien määrää tai kestoa** lisäävät eniten yleisen **siisteyden, viihtyisyyden, katupuiden ja kasvillisuuden lisääminen**. Autoilijoiden, kehyskuntalaisten ja lapsiperheiden käyntejä lisäävät etenkin nopeaan asiointiin tarkoitetut kadunvarsipaikat tai pidempiaikaiseen pysäköintiin tarkoitetut pysäköintilaitokset.
- Vastaajien keskustakäyntejä **vähentäisivät hieman** etätyö tai -opiskelu sekä verkkokauppa ja -asiointi.
- **Keskustaan toivottiin lisää** tapahtumia ja palveluita sekä viihtyisiä oleskelupaikkoja ja laadukasta suunnittelua. Harvoin keskustassa käyvät toivoivat kadunvari- ja LE-pysäköintipaikkoja, tapahtumia, palveluja, opasteita ja levähdyspaikkoja.

3 Käynnit, kulkutavat ja rahankäyttö

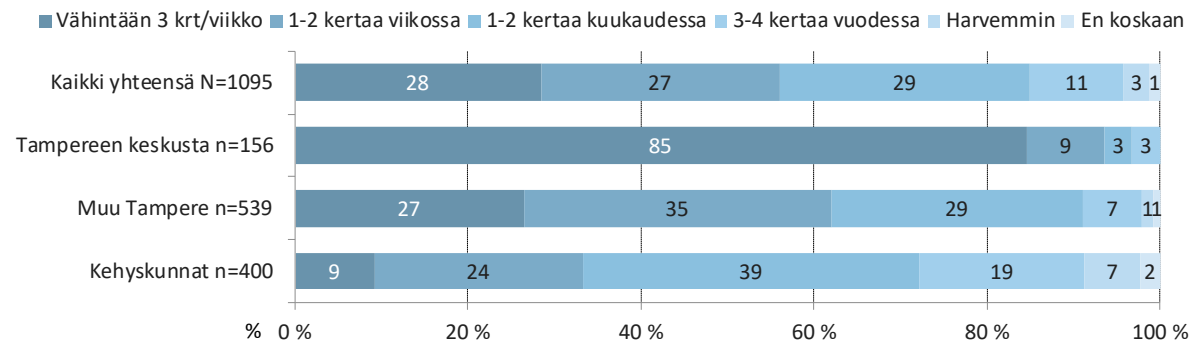

Visit Tampere/Mikko Vares 2023

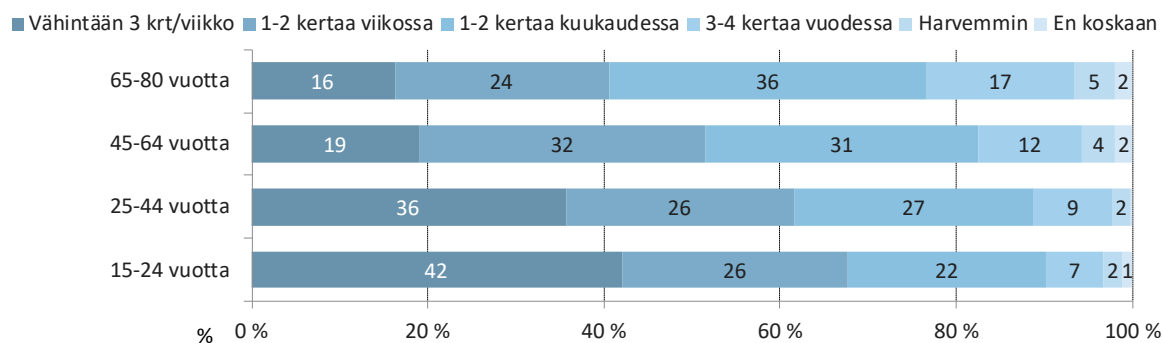
Käynnit Tampereen keskustassa

- **Yli puolet** vastaajista kävi **Tampereen keskustassa vähintään kerran viikossa**.
- **Vastaajista 46 (4 %) ei käy koskaan tai käy harvemmin Tampereen keskustassa**. He vastasivat vain kysymyksiin, miksi käyvät keskustassa harvoin ja mikä saisi käymään useammin.
- Usein keskustassa kävivät kävellen tai polkupyörällä liikkuvat, nuoremmat ikäluokat ja keskustan asukkaat.
- Harvoin keskustassa kävivät autolla tai joukkoliikenteellä kulkevat, vanhemmat ikäluokat ja kehyskuntalaiset.

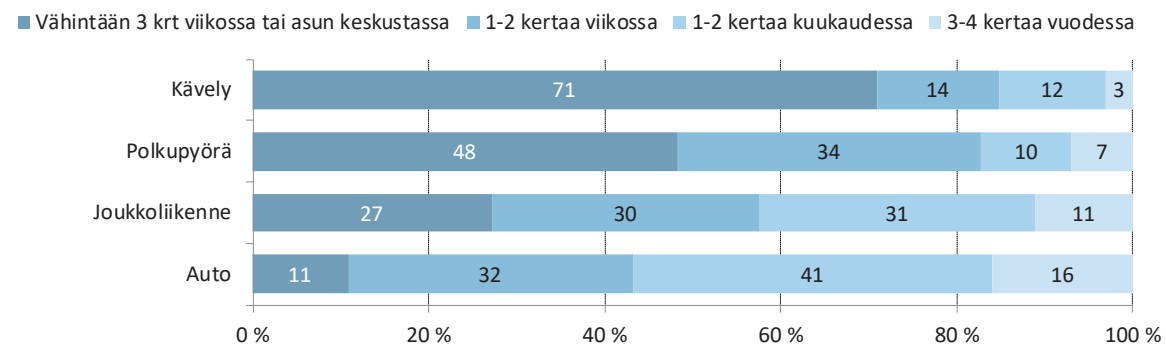
Kuinka usein käynyt Tampereen keskustassa asuinpaikan mukaan

Kuinka usein käynyt Tampereen keskustassa ikäryhmän mukaan

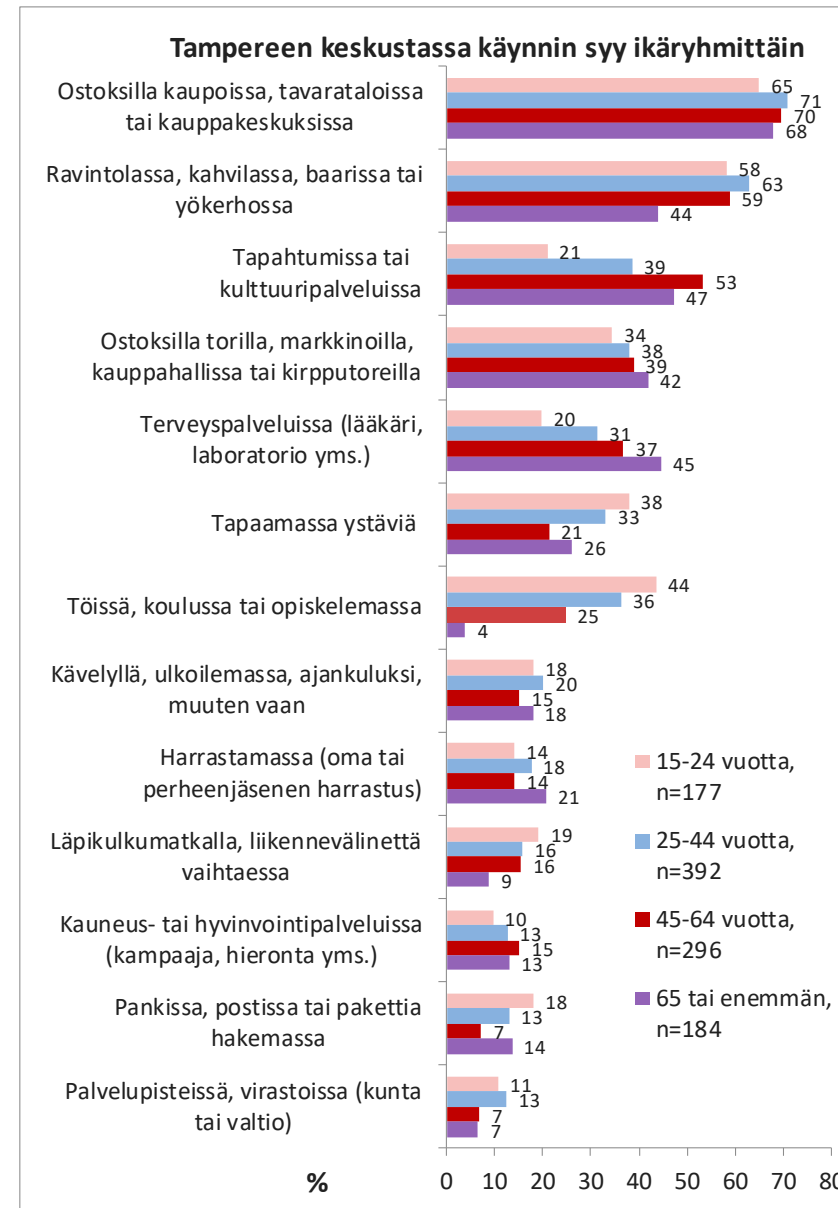
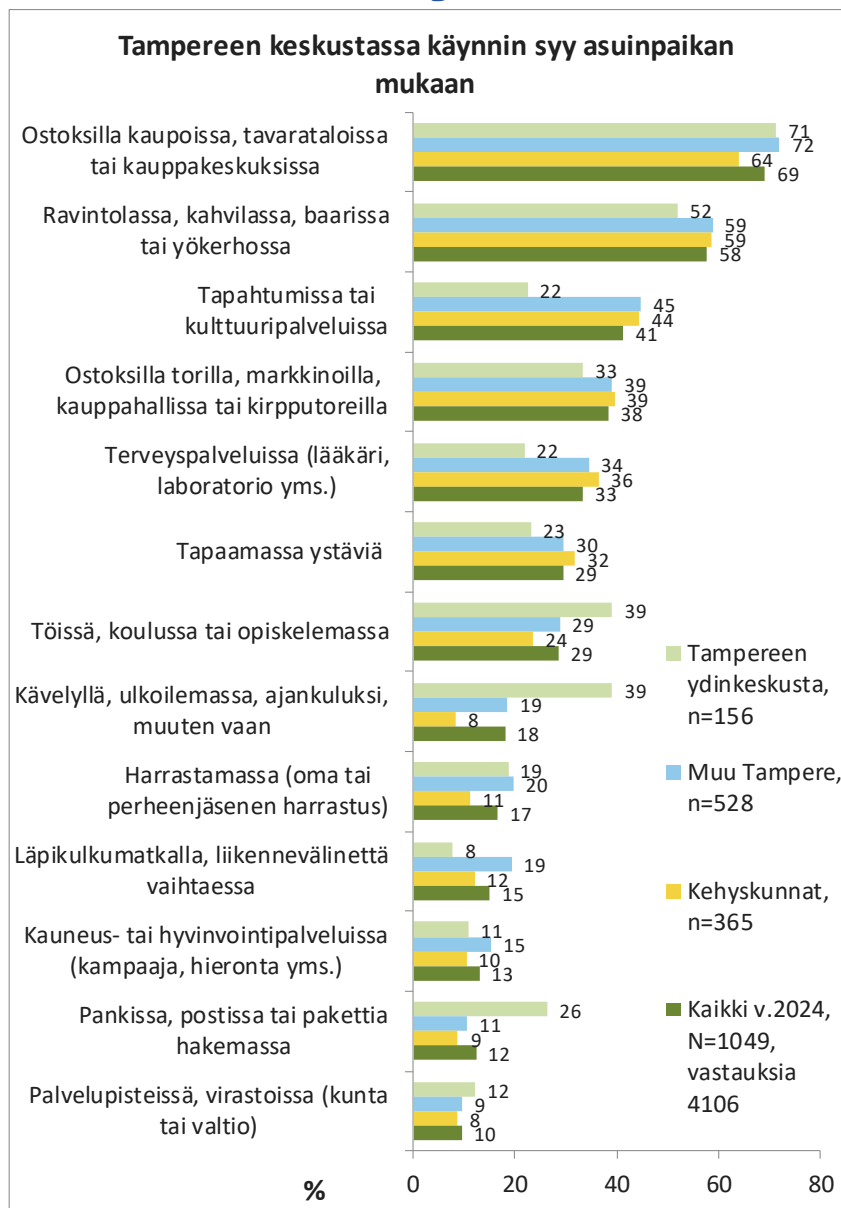

Kuinka usein käynyt Tampereen keskustassa kulkutavan mukaan

Miksi keskustassa käytiin?

- Tampereen keskustassa käytiin **eniten ostoksilla, ravitsemuspalveluissa, tapahtumissa ja kulttuuripalveluissa.**
- Autolla tai joukkoliikenteellä keskustaan kulkevien käynnin syynä oli muita useammin ravintola- tai terveystalvelut.
- Pyöräilijät ja kävelijät kävivät muita enemmän harrastamassa.

Kuljutavat keskustaan ja keskustassa

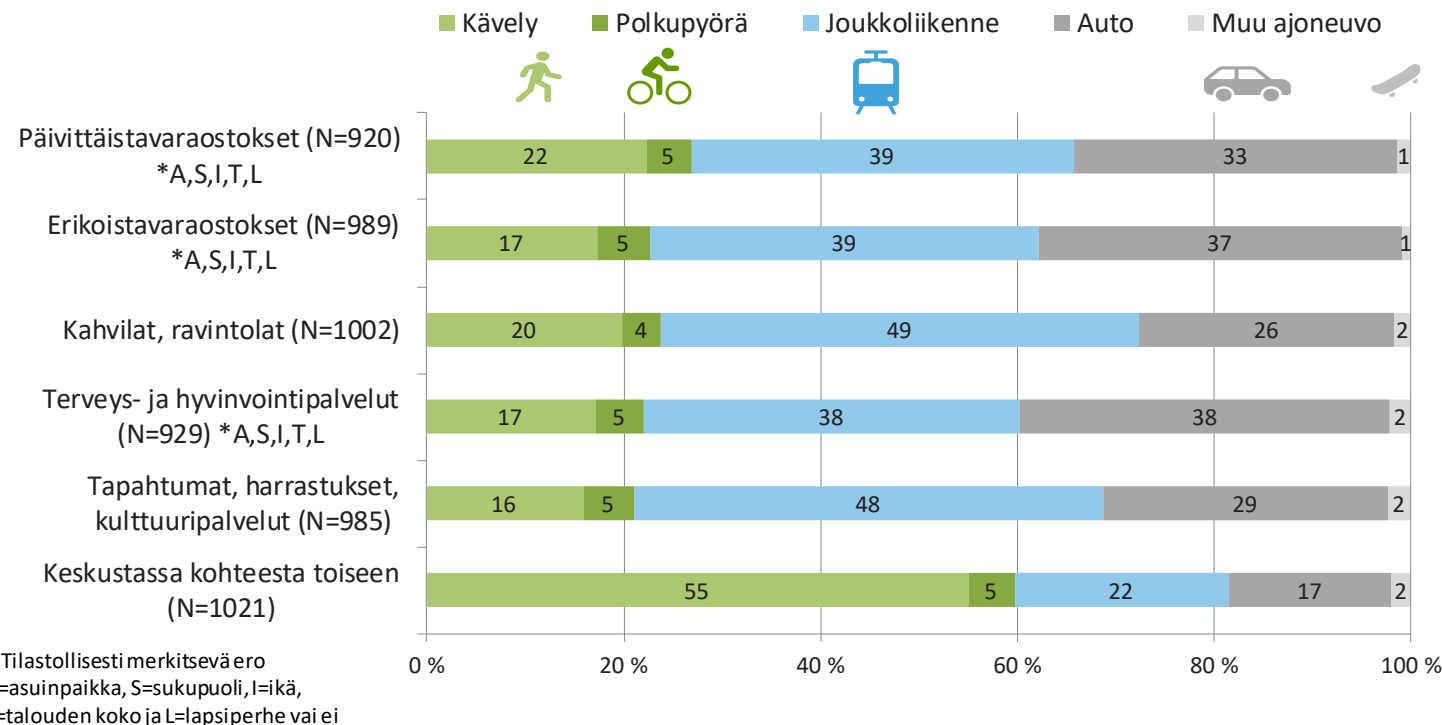
Vastaajat tulivat keskustaan **eniten joukkoliikenteellä ja autolla.**

- Joukkoliikennettä käyttivät varsinkin muualta Tampereelta tulevat, nuorimmat ikäluokat, naiset ja yksin asuvat.
- Autolla saapuivat erityisesti kehyskuntalaiset, vanhemmat ikäluokat, miehet, suuremmat taloudet ja lapsiperheet.
- Kävelleen saapuivat erityisesti keskustassa asuvat.
- Vastaajan asuinpaikan etäisyys Tampereen keskustasta vaikuttaa luonnollisestikin kulkutapaan.

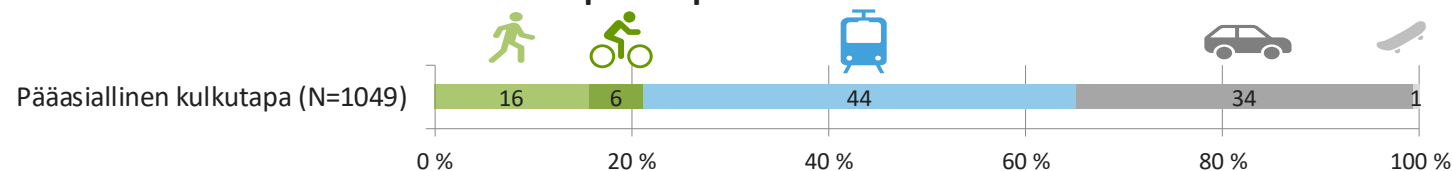
Yli puolet kulki **keskustassa kohteesta toiseen kävelleen.**

- Varsinkin naiset, keskustassa asuvat ja yli 24-vuotiaat kävelivät.
- Erityisesti alle 24-vuotiaat käyttivät joukkoliikennettä myös keskustassa kohteesta toiseen.

Pääasiallinen kulkutapa seuraaviin kohteisiin Tampereen keskustassa

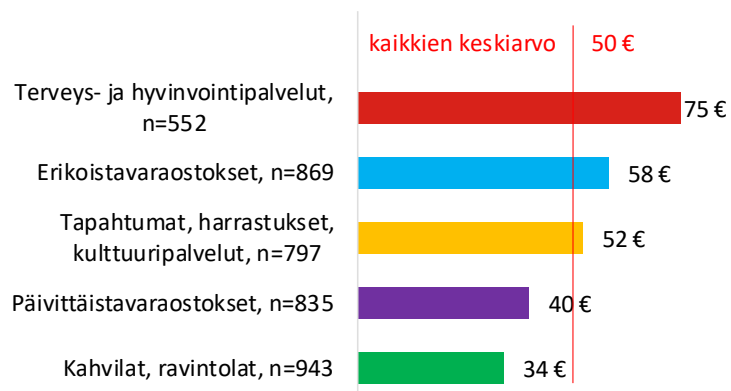
Pääasiallinen kulkutapa Tampereen keskustaan kaikilla matkoilla

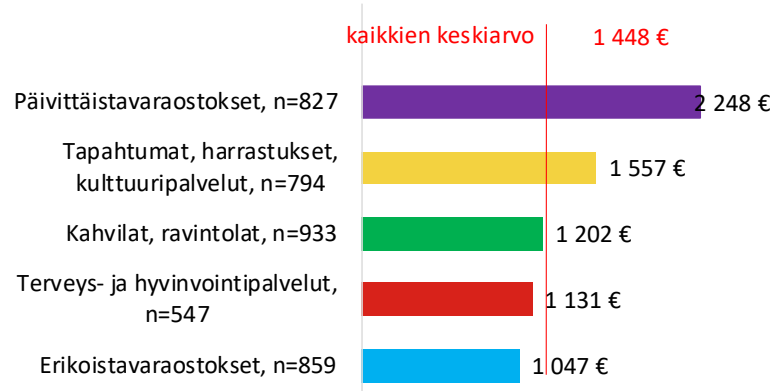
Kerta- ja vuosikulutus toimialoittain

- Tampereen keskustassa kulutettiin keskimäärin 50 € yhdellä tyypillisellä asiointikerralla.
- Terveys- ja hyvinvointipalveluihin käytettiin eniten rahaa kertakäynnillä, mutta vuosikulutus jäi vähäisemmäksi.
- Päivittäistavaraostoksilla käytiin niin usein, että vuosikulutus oli suurinta, vaikka kertakulutus pientä.
- Keskustassa asuvat kuluttivat keskustassa vuositasolla kolme kertaa enemmän kuin kehyskuntalaiset.
- Kehyskuntalaiset käyttivät keskustan terveyspalveluihin ja erikoistavaraostoksiin kertakäynnillä huomattavasti enemmän kuin keskustassa asuvat.
- Nuoremmat ikäryhmät ja miehet kuluttivat vuositasolla huomattavastikin enemmän kuin vanhemmat ikäryhmät ja naiset.

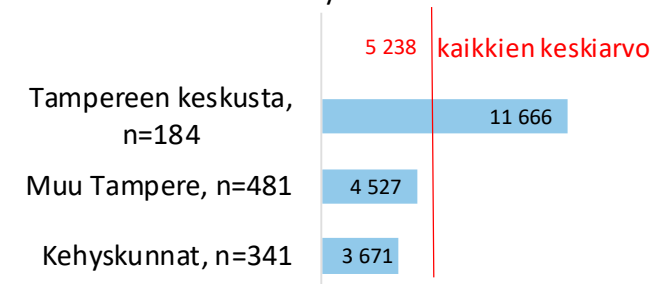
Tyypillisen asiointikerran kulutus toimialoittain (€/käynti)

Tyypillinen vuosikulutus toimialoittain (€/vuosi)

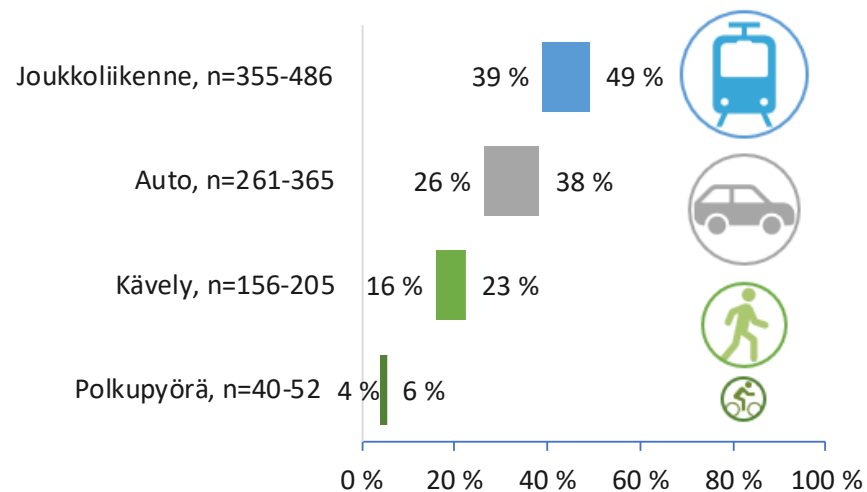
Vuosikulutus asuinpaikoittain Tampereen keskustassa (€/vuosi) toimialat yhteensä

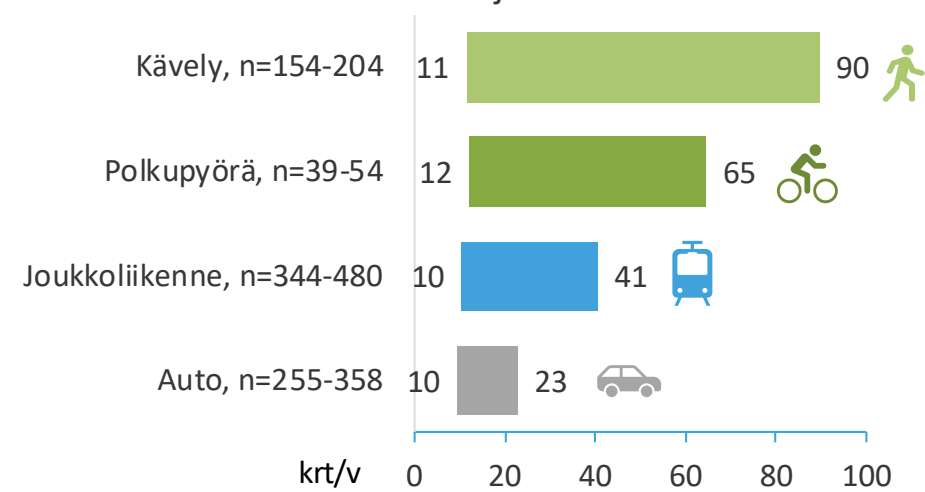
Asiointimatkojen kulkutavat ja määrät

- Vastaajat käyttivät **keskustan asiointimatkoilla eniten joukkoliikennettä tai autoa** ja vähiten pyörää. Tarkastelusta on jätetty pois muut ajoneuvot.
- Asiointikertoja kertyi vuoden aikana eniten **kävelijöille ja vähiten autoilijoille**.
- Kaikilla kulkutavoilla käytiin useimmin päivittäistavaraostoksilla ja harvimminkin terveys- ja hyvinvointipalveluissa.

Kulkutapa keskustan asiointimatkoilla
(%-osuus matkoista) toimialojen min-max

Asiointikerrat vuodessa (krt/v)
toimialojen min-max

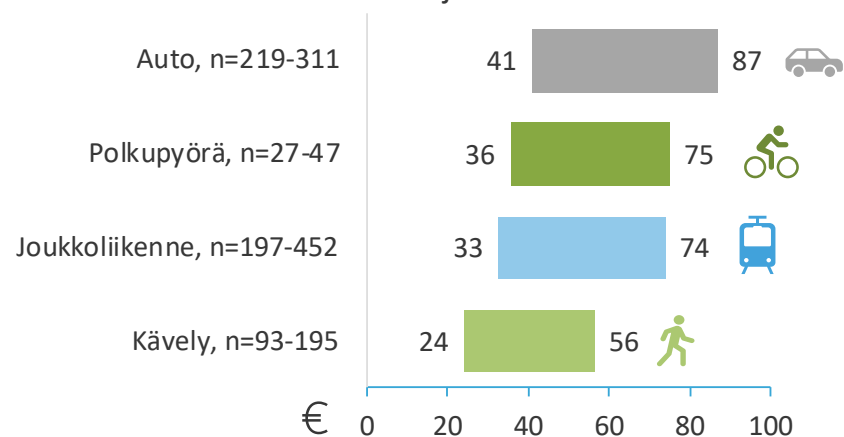

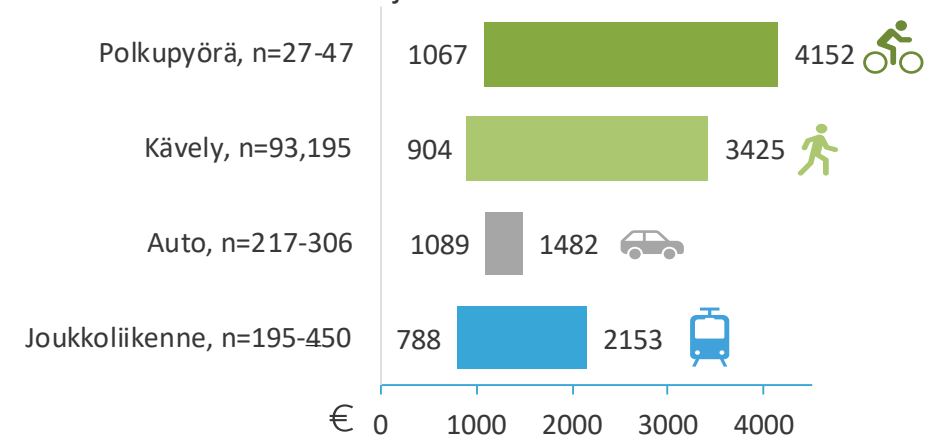
Kerta- ja vuosikulutus kulkutavoittain

- **Autoilijoiden yksittäisen asiointikerran kulutus oli suurin, mutta vuosikulutus jäi pieneksi, koska vuosittaisia asiointikertoja keskustassa oli vähiten.**
- **Kävelijöiden kertakulutus oli pienin, mutta asiointikertoja vuodessa eniten, joten vuosikulutus oli suuri.**
- Suurimmat vuosikulutusmäärät kertyivät pyöräilijöille, mutta heidän vastaajamääränsä oli niin vähäinen, että yksittäiset suuret vastaukset voivat vaikuttaa keskiarvoon merkittävästi.

Tyypillisen asiointikerran kulutus (€/krt)
toimialojen min-max

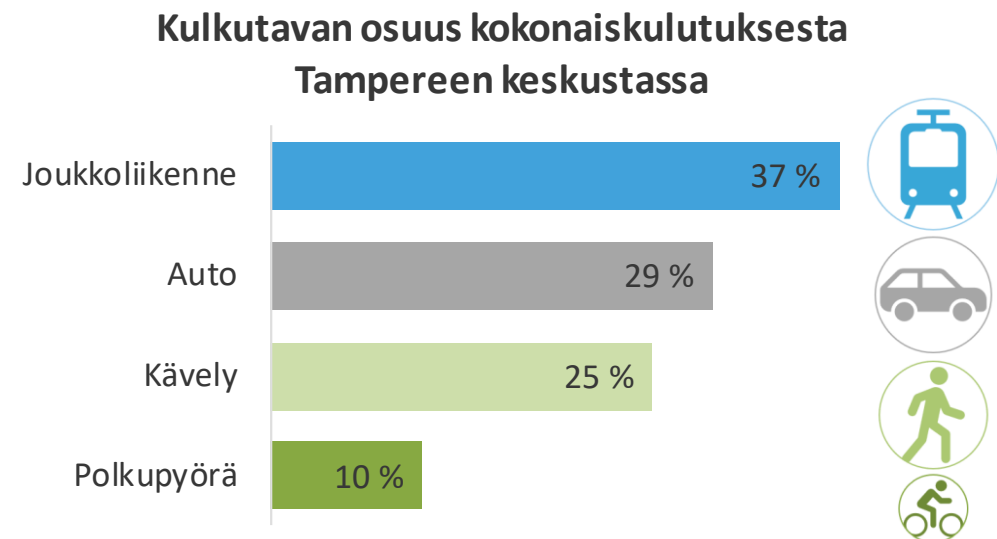

Vuosikulutus keskustassa (€/vuosi)
toimialojen min-max

Kulcutavan osuus kokonaiskulutuksesta

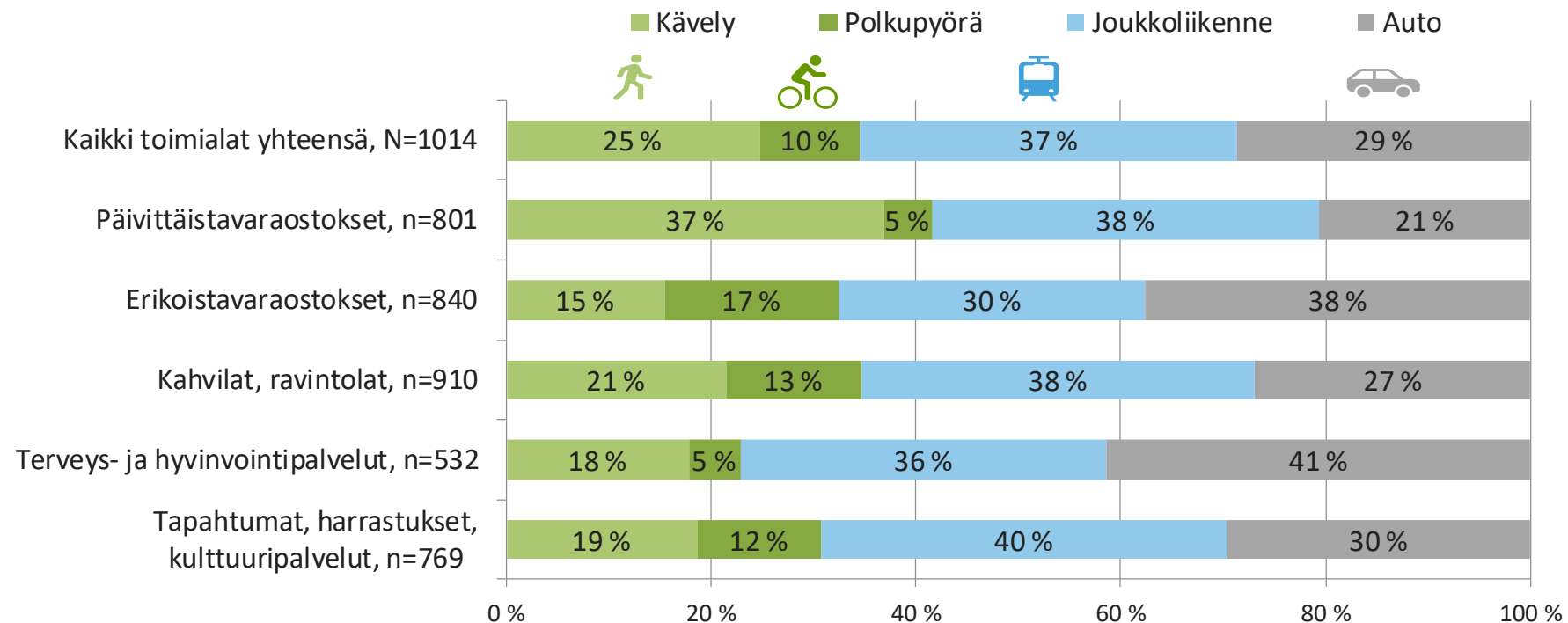
- Tampereen keskustaan suuntautuvasta kokonaiskulutuksesta 37 % tuli joukkoliikenteellä, 29 % autolla, 25 % kävellen ja 10 % polkupyörällä.
- Asiointimatkoja kävelevien osuus vastaajista oli vain 16 %, mutta he toivat neljänneksen keskustan kokonaiskulutuksesta.
- Myös pyöräilijöiden osuus kokonaiskulutuksesta oli suurempi kuin heidän kulkutapaosuutensa (6 %).
- Joukkoliikenteen matkustajien (44 %) ja autoilijoiden (34 %) kulkutapaosuus on suurempi kuin heidän osuutensa kokonaiskulutuksesta.

Kulcutavan osuus toimialoittain

- **Kävelijöiden** osuus keskustan kokonaiskulutuksesta painottui päivittäistavaraostoksissa.
- **Joukkoliikenteen** käyttäjien osuus korostui tapahtumissa sekä kahviloiden ja ravintoloiden kokonaiskulutuksessa.
- **Autoilijoiden** osuus oli suurimmillaan terveys- ja hyvinvointipalveluissa sekä erikoistavarakaupassa.
- **Pyöräilijöiden** osuus oli suurimmillaan erikoistavaraostoksissa.

Kulcutavan osuus Tampereen keskustan kokonaiskulutuksesta toimialoittain

4 Keskusta asiointipaikkana

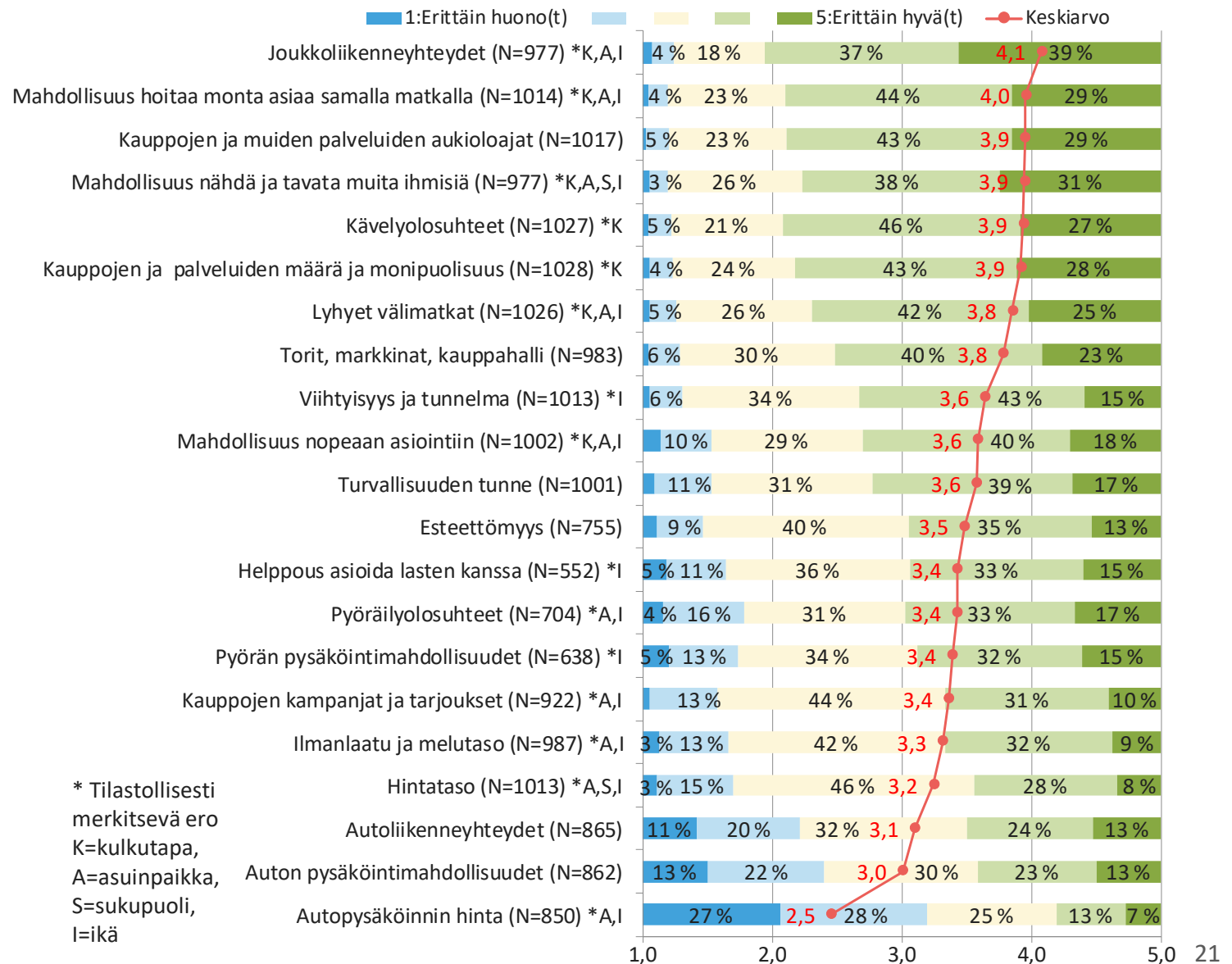

Visit Tampere / Mikko Vares 2024

Arvosana Tampereen keskustalle

- Tampereen seudun asukkaita edustavat vastaajat antoivat **parhaat arvosanat** Tampereen keskustalle joukkoliikenneyhteisistä ja mahdollisuudesta hoitaa monta asiaa samalla matkalla.
- Heikoimmat arvosanat** saivat pysäköinnin hinta, auton pysäköintimahdollisuudet sekä autoliikenneyhteysdet.
- Keskustassa asuvat, nuoremmat ikäluokat ja muuten kuin autolla liikkuvat antoivat keskustalle parempia arvosanoja kuin kauempana asuvat, vanhemmat ikäluokat ja autoilijat.

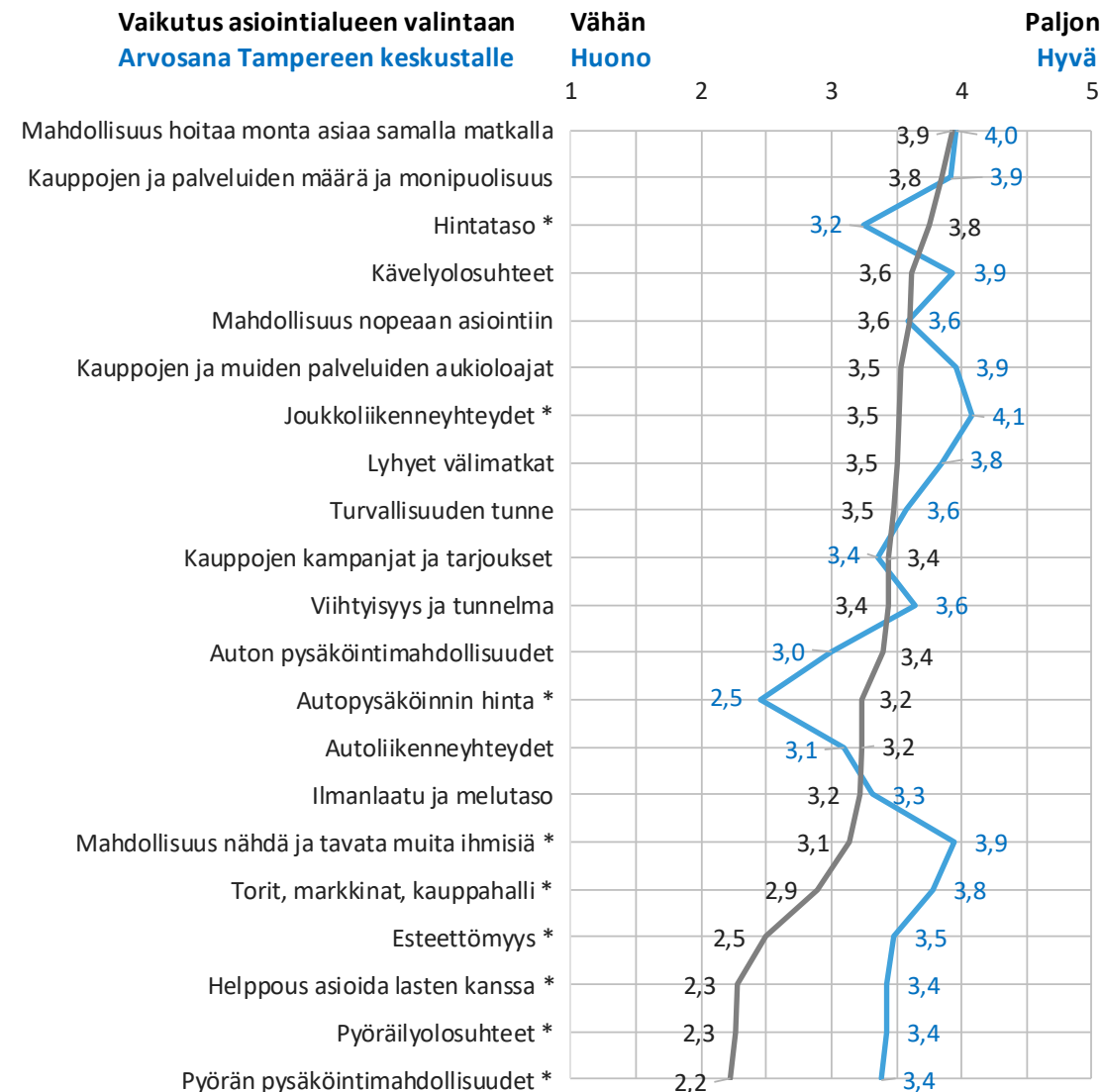
Arvosana Tampereen keskustalle

* Tilastollisesti merkitsevä ero
K=kulutuspaikka,
A=asuinpaikka,
S=sukupuoli,
I=ikä

Arvosanat ja asiointialueen valintakriteerit

- **Asiointialueen valintaan vaikuttivat eniten mahdollisuus hoitaa monta asiaa samalla matkalla, kauppojen ja muiden palveluiden määrä ja monipuolisuus sekä hintataso.**
- Eniten asiointipaikan valintaan vaikuttaneista asioista Tampereen keskusta on saanut hyvät arvosanat hintatasoa lukuun ottamatta.
- Valintakriteerin vaikuttavuutta merkitsevästi heikompi arvosana annettiin hintatasolle ja autopysäköinnin hinnalle.

* Tilastollisesti merkitsevä ero

— Arvosana Tampereen keskustalle (1-5), n=552-1028

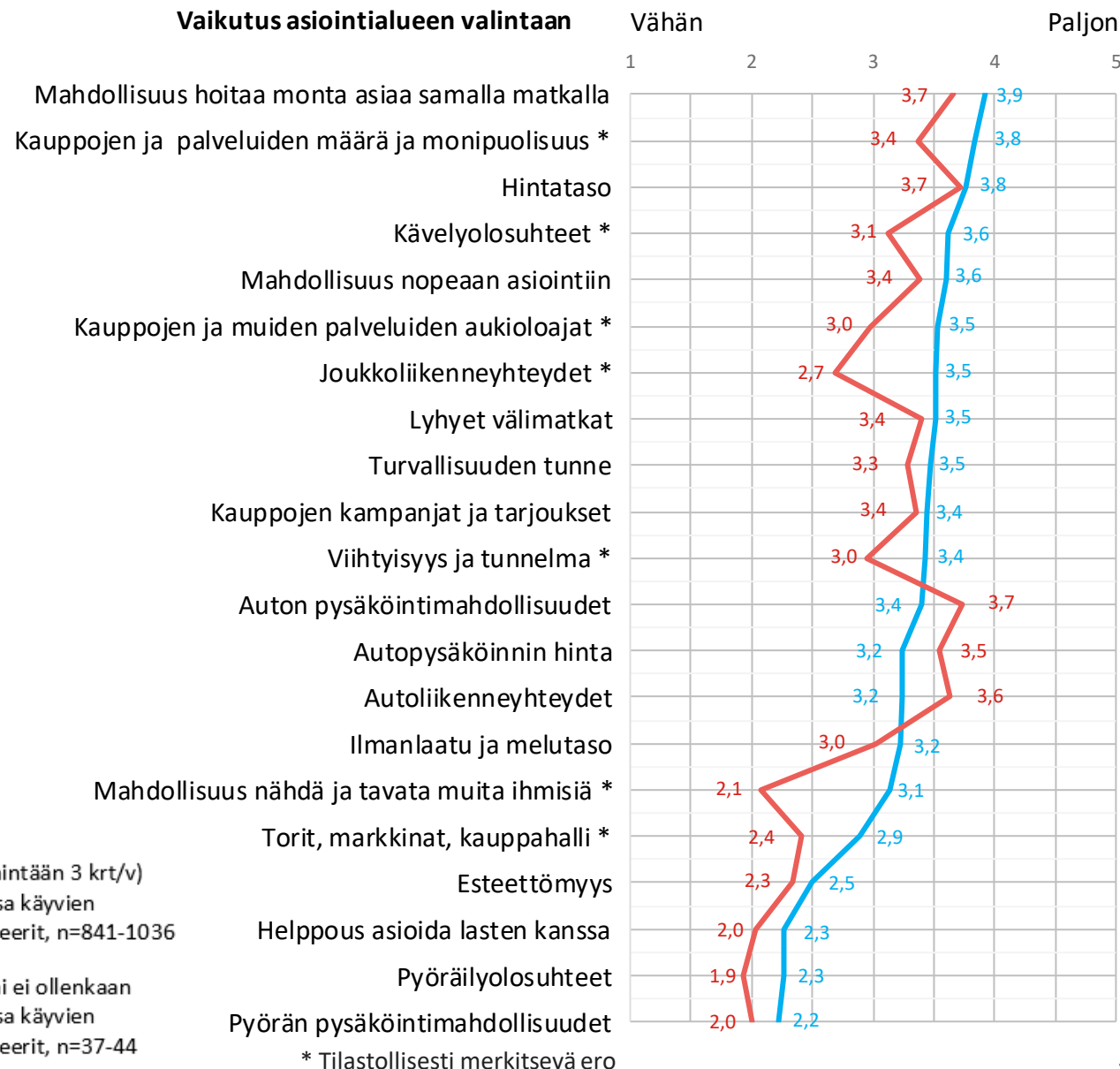
— Vaikutus asiointialueen valintaan (1-5), n=841-1036

Usein ja harvoin keskustassa käyvien valintakriteerit

- Edellä esitettyjä, Tampereen keskustassa vähintään 3 kertaa vuodessa käyvien asiointialueen valintakriteereitä verrattiin keskustassa harvoin tai ei ollenkaan käyvien kriteereihin.
- Tampereen keskustassa **usein käyvät** pitivät harvoin käyviä vaikuttavampana erityisesti **mahdollisuutta nähdä ja tavata muita ihmisiä sekä joukkoliikenneyhteyksiä**.
- **Harvoin käyvillä** kysytyt asiat vaikuttivat miltei kautta linjan vähemmän asiointialueen valintaan. Harvoin käyvät pitivät vain autoliikenneyhteyksiä ja pysäköintiasioita vaikuttavampina kuin usein käyvät, mutta ero ei ollut näissä tilastollisesti merkitsevää.

— Usein (vähintään 3 krt/v) keskustassa käyvien valintakriteerit, n=841-1036

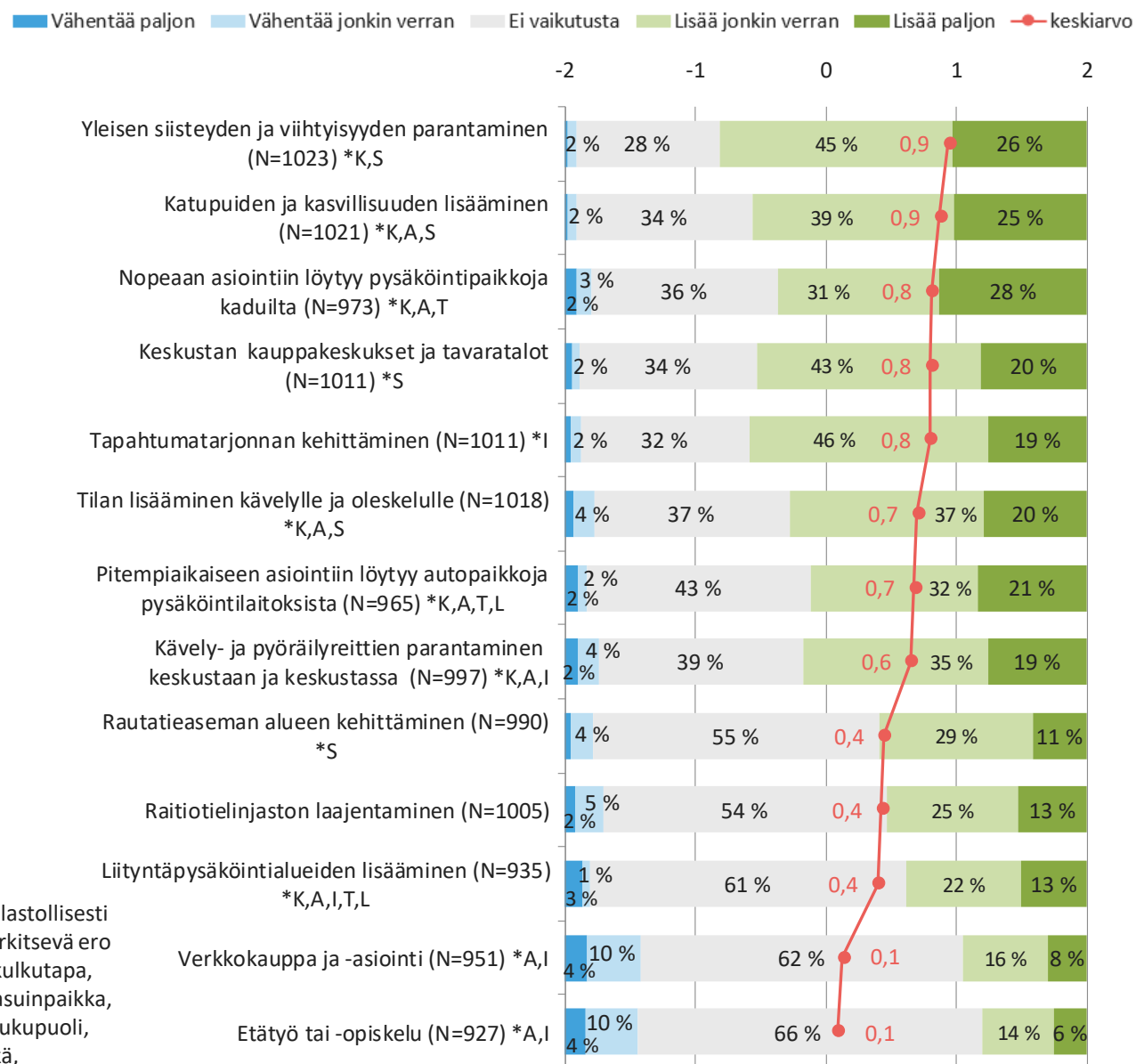
— Harvoin tai ei ollenkaan keskustassa käyvien valintakriteerit, n=37-44

Näkemyksiä tulevaisuudesta

- Tampereen seudun asukkaiden mielestä Tampereen keskustassa käyntien määrää tai kestoa lisäisi eniten yleisen siisteyden ja viihtyisyyden parantaminen sekä katupuiden ja kasvillisuuden lisääminen.
- Siisteyttä, viihtyisyyttä, kasvillisuutta sekä tilaa kävelylle ja oleskelulle korostivat naiset, kävelijät, pyöräilijät ja joukkoliikennematkustajat sekä keskustan asukkaat.
- Kaikenlaiset autopysäköintipaikat lisäisivät erityisesti autoilijoiden, kehyskuntalaisten ja lapsiperheiden käyntejä.
- Keskustakäyntejä vähentäisivät hieman etätyö tai -opiskelu sekä verkkokauppa ja -asiointi.
- Vapaamuotoisissa vastauksissa keskustaan toivottiin eniten lisää tapahtumia ja palveluita sekä viihtyisiä oleskelupaikkoja ja laadukasta suunnittelua.
- Harvoin keskustassa käyvät toivoivat keskustaan lisää kadunvarsipysäköintipaikkoja, tapahtumia ja palveluja sekä opasteita, levähdys- ja LE-pysäköintipaikkoja.

Vaikutus tulevien käyntien määrään tai keston Tampereen keskustassa

* Tilastollisesti merkitsevä ero
 K=kulikutapa,
 A=asuinpaikka,
 S=sukupuoli,
 I=ikä,
 T=talouden koko,
 L=lapsiperhe tai ei

5 Muutokset 2021- 2024

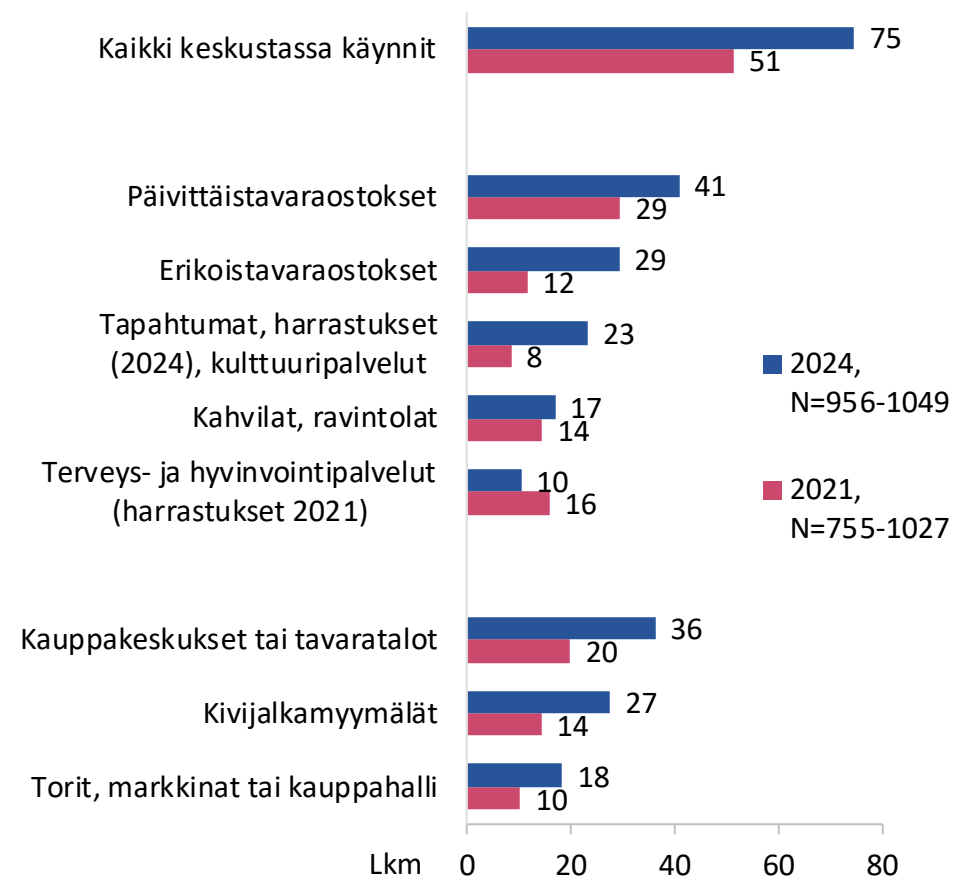

Visit Tampere/ Laura Vanzo 2024

Keskustassa käynnit ja asiointit 2021 ja 2024

- Kaupunkiseudun asukkaat kävivät Tampereen keskustassa vuonna 2024 enemmän kuin vuonna 2021.
- Asiointikäyntien määrät kasvoivat kaikilla ostospaikoilla ja lähes kaikilla toimialoilla.
- Terveys- ja hyvinvointipalvelujen vähentyneeltä näyttävä asiointimäärä johtuu siitä, että vuonna 2021 yksilöharrastukset sisältyivät hyvinvointipalveluihin, mutta vuonna 2024 kaikenlaiset harrastukset sisällytettiin tapahtumien ja kulttuuripalveluiden yhteyteen. Molempien toimialojen yhteenlaskettu vuosittainen asiointimäärä kasvoi kuitenkin selvästi vuodesta 2021 (24 krt/v) vuoteen 2024 (33 krt/v).

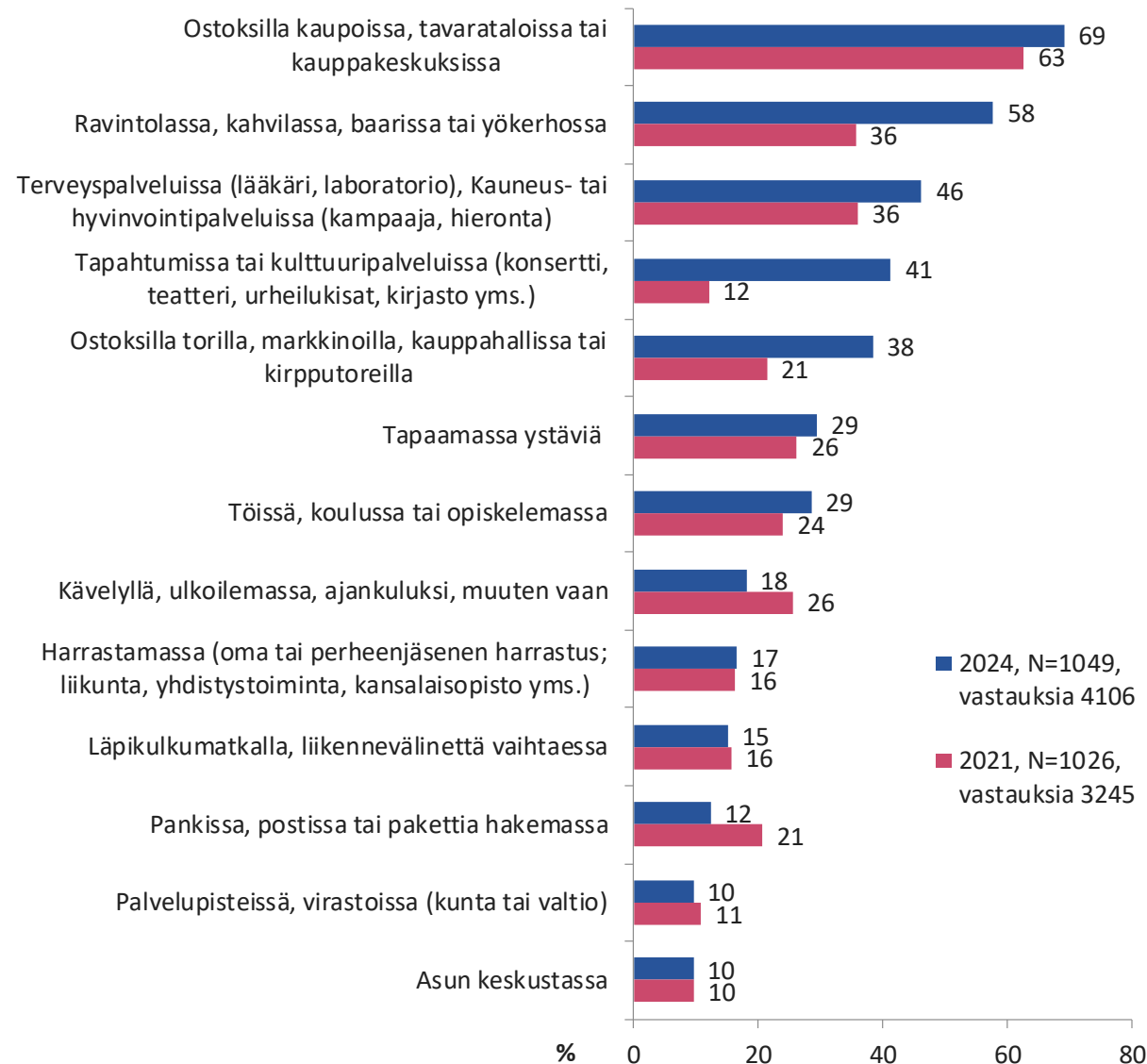
Asiointikertoja Tampereen keskustassa keskimäärin vuodessa

Keskustakäyntien syyt 2021 ja 2024

- Varsinkin **tapahtumat, kulttuuripalvelut ja ravitsemuspalvelut** olivat vuonna 2024 keskustakäyntien **syynä useammalla kuin vuonna 2021**, jolloin korona vielä vaikutti.
- **Ostoksista erityisesti torit, markkinat, kauppahalli tai kirpputorit olivat aiempaa enemmän** keskustakäyntien kohteena.
- Aiempaa vähemmän keskustassa käytiin pankissa, postissa tai pakettia hakemassa sekä kävelyllä tai muuten vain ajankuluksi.

Miksi käyty Tampereen keskustassa

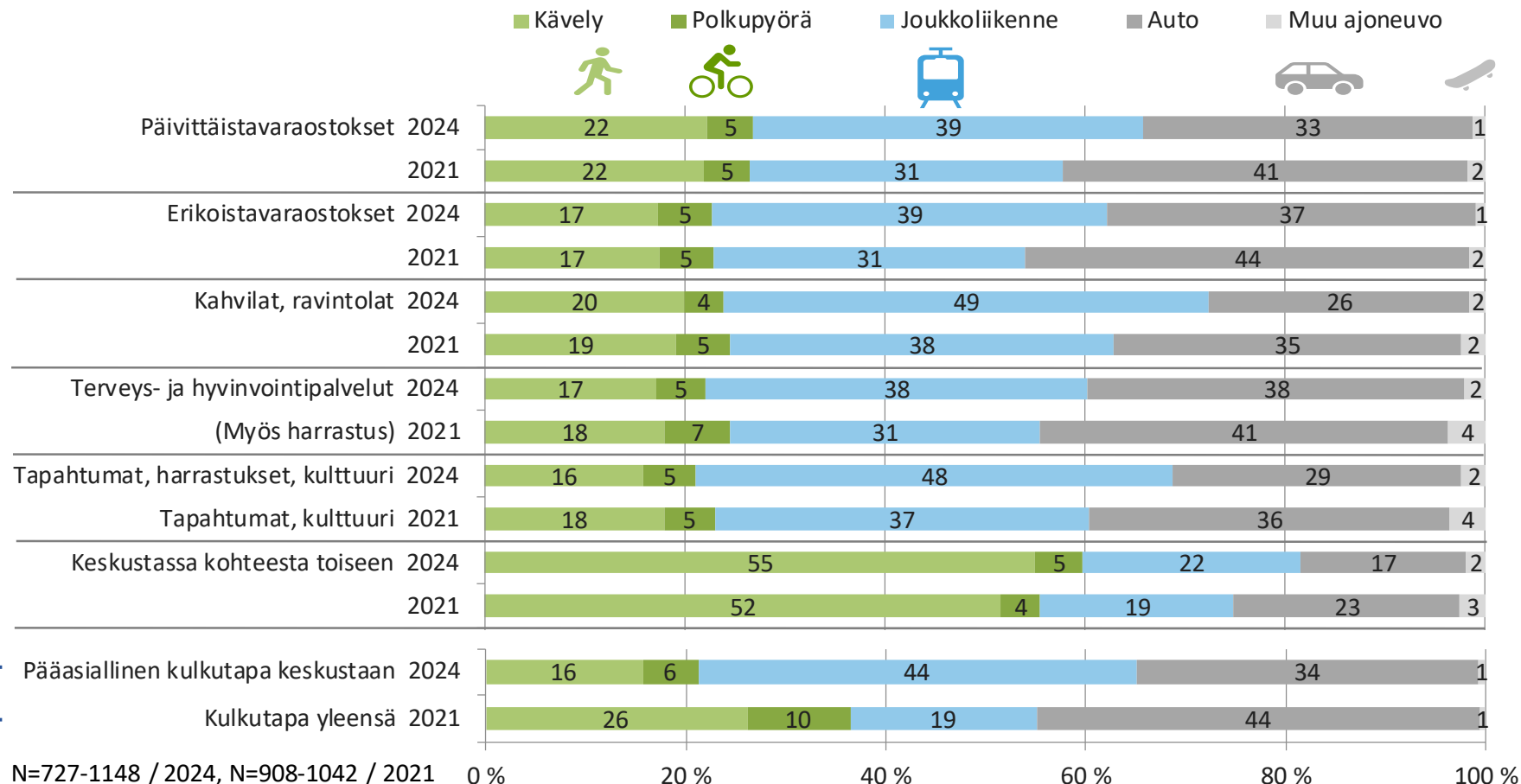
Kuljutavat keskustaan 2021 ja 2024

Pääasiallinen kuljutapa seuraaviin kohteisiin Tampereen keskustassa

- Keskustaan tultiin vuonna 2024 aiempaa enemmän joukkoliikenteellä kaikkien toimialojen kohteisiin.
- Muutos tapahtui pääosin autosta joukkoliikenteeseen, sillä kävelyn ja pyöräilyn osuudet pysyivät lähes ennallaan.
- Keskustassa kohteesta toiseen siirryttiin vuonna 2024 vähemmän autolla kuin vuonna 2021.

Yli 5 %-yksikön muutokset kaaviossa ovat tilastollisesti merkitseviä.

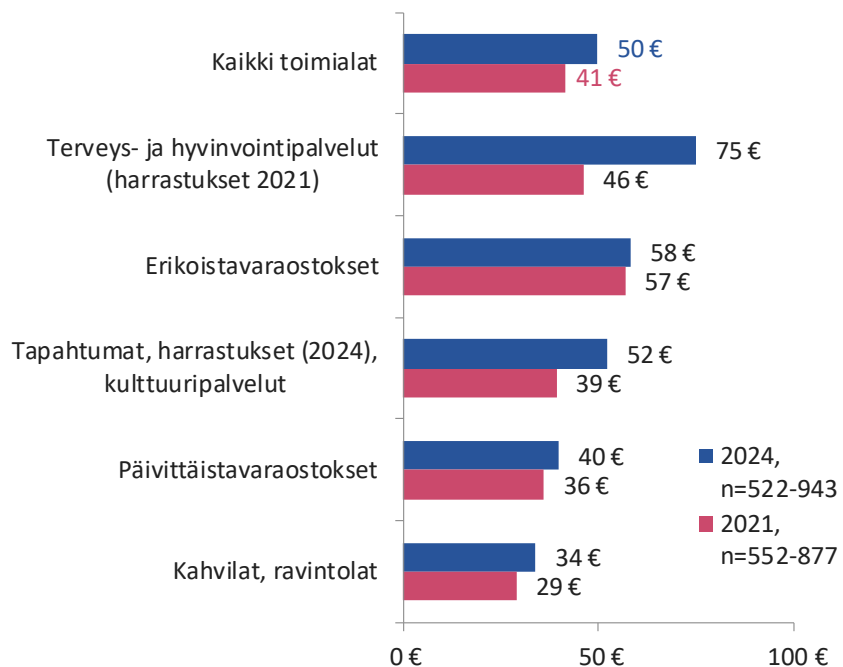
Eivät ole vertailukelpoisia

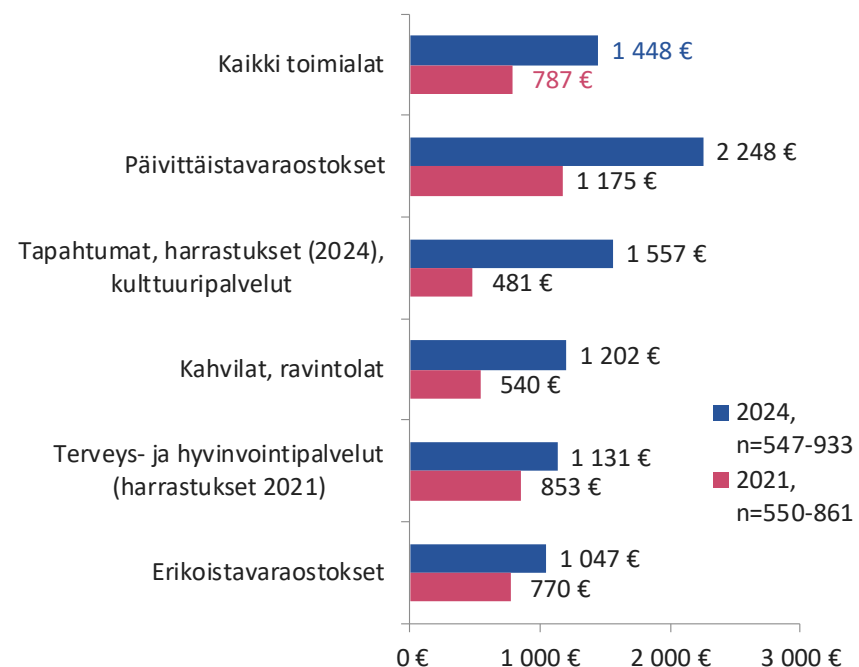
Kerta- ja vuosikulutus toimialoittain 2021 ja 2024

- **Yhden toimialan tyypillisen asiointikerran kulutus nousi** 41 eurosta 50 euroon.
- **Asiointikerralla käytetyt summat nousivat kaikilla toimialoilla.**
- **Vuosikulutus kasvoi kaikilla toimialoilla.** Päivittäistavaraostoksien vuosikulutus oli suurinta sekä vuonna 2021 että vuonna 2024.
- Korona-aikaan tapahtumien ja kahviloiden vuosikulutus oli vähäisintä. Vuonna 2024 vähiten rahaa käytettiin erikoistavaraostuksiin.

Tyypillisen asiointikerran kulutus toimialalla (€/käynti)

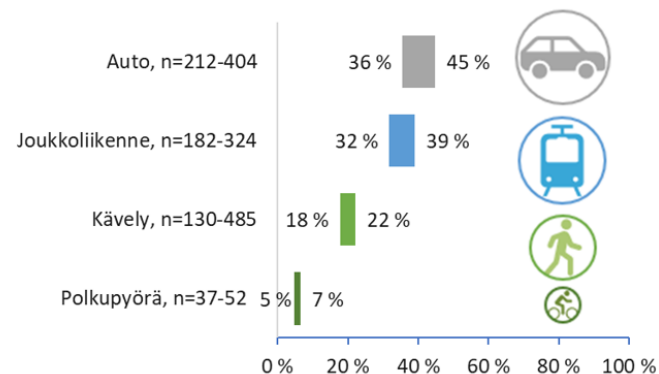
Tyypillinen vuosikulutus toimialalla (€/vuosi)

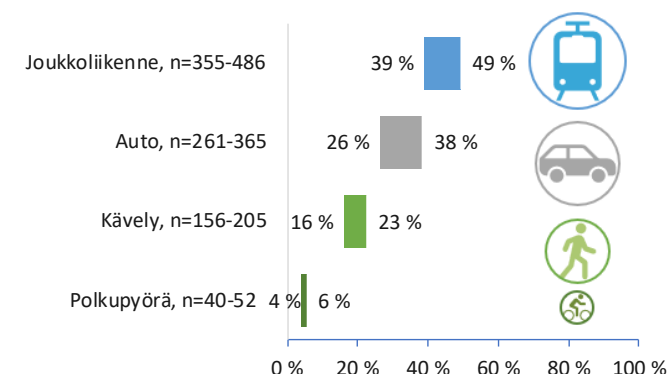
Kuljutavat ja asiointikerrat 2021 ja 2024

- Vuonna **2024** vastaajat tulivat keskustaan asioimaan **enemmän joukkoliikenteellä kuin autolla**, kun vuonna 2021 vastaajat saapuivat enemmän autolla kuin joukkoliikenteellä.
- Asiointikertoja kertyi vuonna 2024 enemmän** kaikilla kulkutavoilla ja lähes kaikilla toimialoilla.

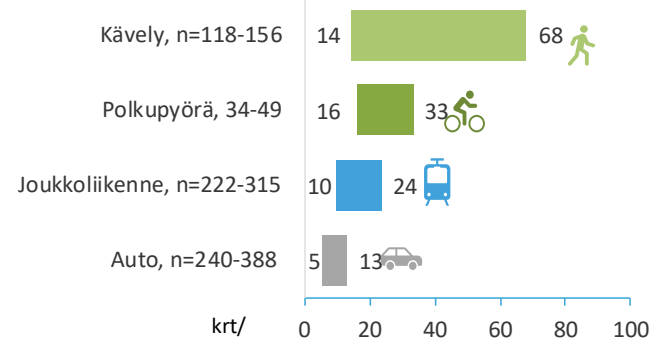
2021 Kuljutapa keskustan asiointimatkoilla (%-osuus matkoista) toimialojen min-max

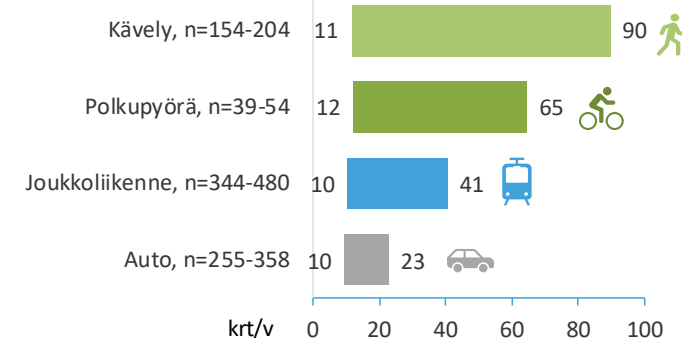
2024 Kuljutapa keskustan asiointimatkoilla (%-osuus matkoista) toimialojen min-max

2021 Asiointikerrat vuodessa (krt/v) toimialojen min-max

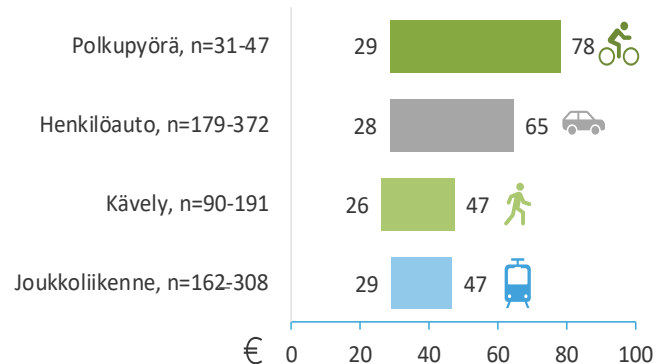
2024 Asiointikerrat vuodessa (krt/v) toimialojen min-max

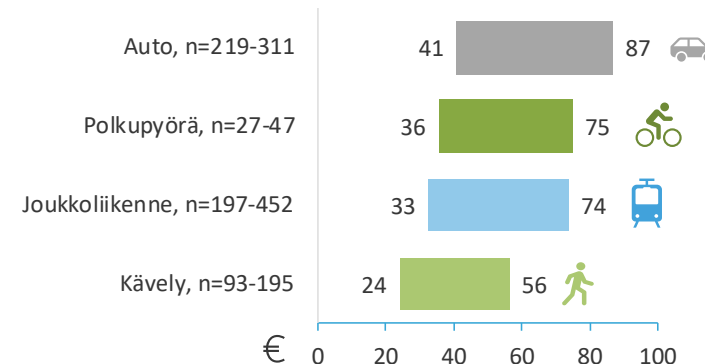
Kerta- ja vuosikulutus 2021 ja 2024

- **Tyypillisen asiointikerran kulutus nousi** vuodesta 2021 kaikilla toimialoilla ja muilla kulkutavoilla, paitsi kävelijöiden kertakulutussummat pysyivät keskimäärin samalla tasolla.
- Joukkoliikenteen käyttäjät kuluttivat vuonna 2024 yhdellä asiointikerralla enemmän kuin kävelijät, kun vuonna 2021 kävelijät kuluttivat enemmän tai saman verran kuin joukkoliikenteen käyttäjät.
- Kävelijöillä oli kuitenkin eniten asiointikertoja ja vuosittainen asiointikertojen määrä kasvoi kaikilla, joten **vuosikulutus kasvoi kaikilla kulkutavoilla ja toimialoilla** vuodesta 2021.

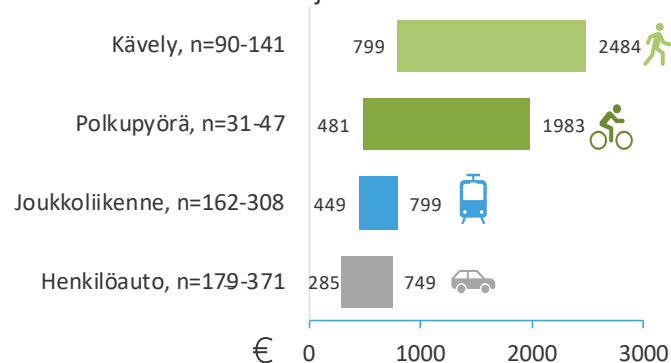
2021 Tyypillisen asiointikerran kulutus (€/krt) vaihtelu toimialoittain min-max

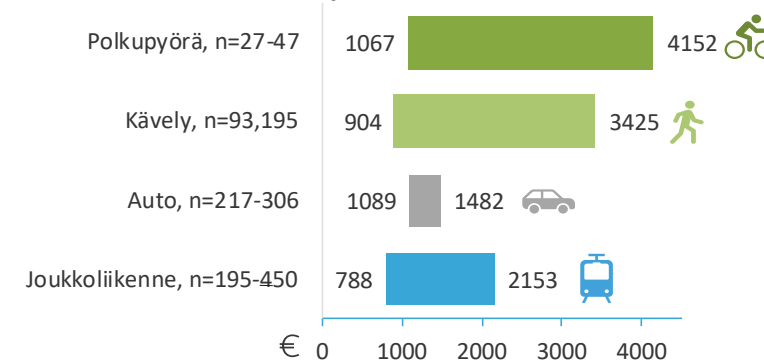
2024 Tyypillisen asiointikerran kulutus (€/krt) toimialojen min-max

2021 Vuosikulutus keskustassa (€/vuosi) toimialojen min-max

2024 Vuosikulutus keskustassa (€/vuosi) toimialojen min-max

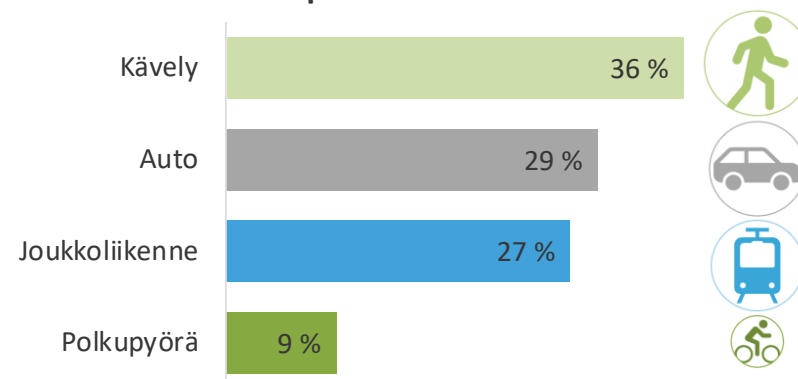
Kulcutavan osuus kokonaiskulutuksesta 2021 ja 2024

- Tampereen keskustaan suuntautuvasta kokonaiskulutuksesta suurin osuus oli vuonna 2024 joukkoliikenteellä aiemman kävelyn sijasta.
- Joukkoliikenteen osuus kasvoi kymmenen prosenttiyksikköä ja kävelyn taas vastaavasti vähentyi.
- Autoilun ja pyöräilyn osuudet pysyivät samassa suuruusluokassa.
- Aiemmin autoilijoiden ja joukkoliikennematkustajien osuudet Tampereen keskustaan suuntautuvasta kokonaiskulutuksesta olivat samaa suuruusluokkaa, mutta nyt joukkoliikenteen osuus on merkitsevästi suurempi.
- Muutos selittyy paljolti joukkoliikenteen käyttäjämäärän kasvulla.

Joukkoliikenteen ja kävelyn osuusten muutokset vuodesta 2021 vuoteen 2024 ovat tilastollisesti erittäin merkitseviä.

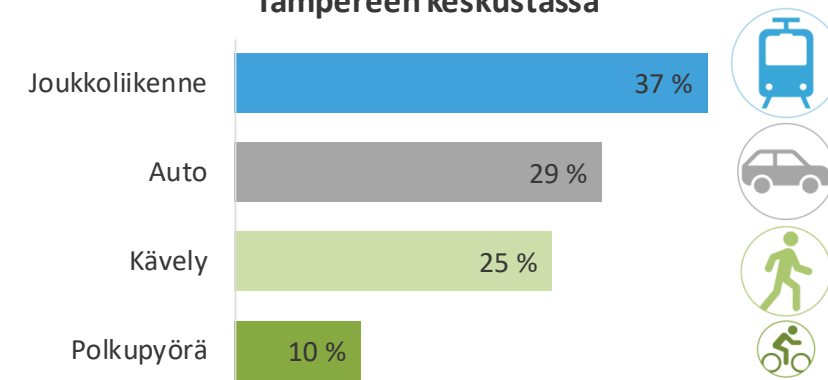
2021

Kulcutavan osuus kokonaiskulutuksesta
Tampereen keskustassa

2024

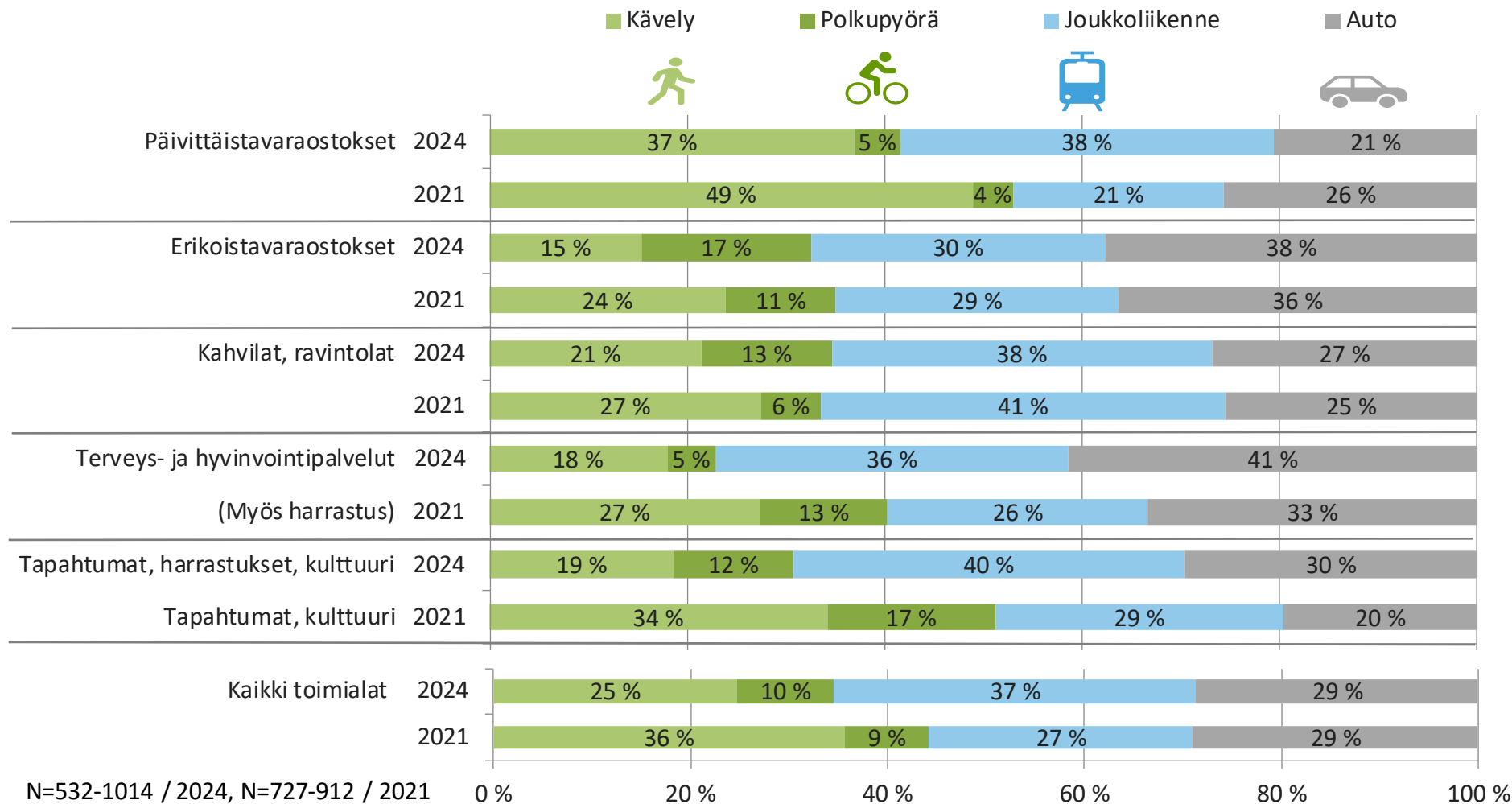
Kulcutavan osuus kokonaiskulutuksesta
Tampereen keskustassa

Kokonaiskulutus toimialoittain 2021 ja 2024

Kuluttavan osuus Tampereen keskustan kokonaiskulutuksesta toimialoittain

- **Joukkoliikenteen** osuus keskustaan suuntautuvasta kokonaiskulutuksesta **kasvoi päivittäistavaraostoksissa, terveyspalveluissa ja tapahtumissa.**

- **Autoilun** osuus kasvoi tapahtumissa ja terveyspalveluissa ja vähentyi päivittäistavaraostoksilla.

- **Kävelyn** osuus kokonaiskulutuksesta pienentyi kaikilla toimialoilla.

- Pyöräilijöiden vähäisen määrän vuoksi muutokset ovat epävarmempia.

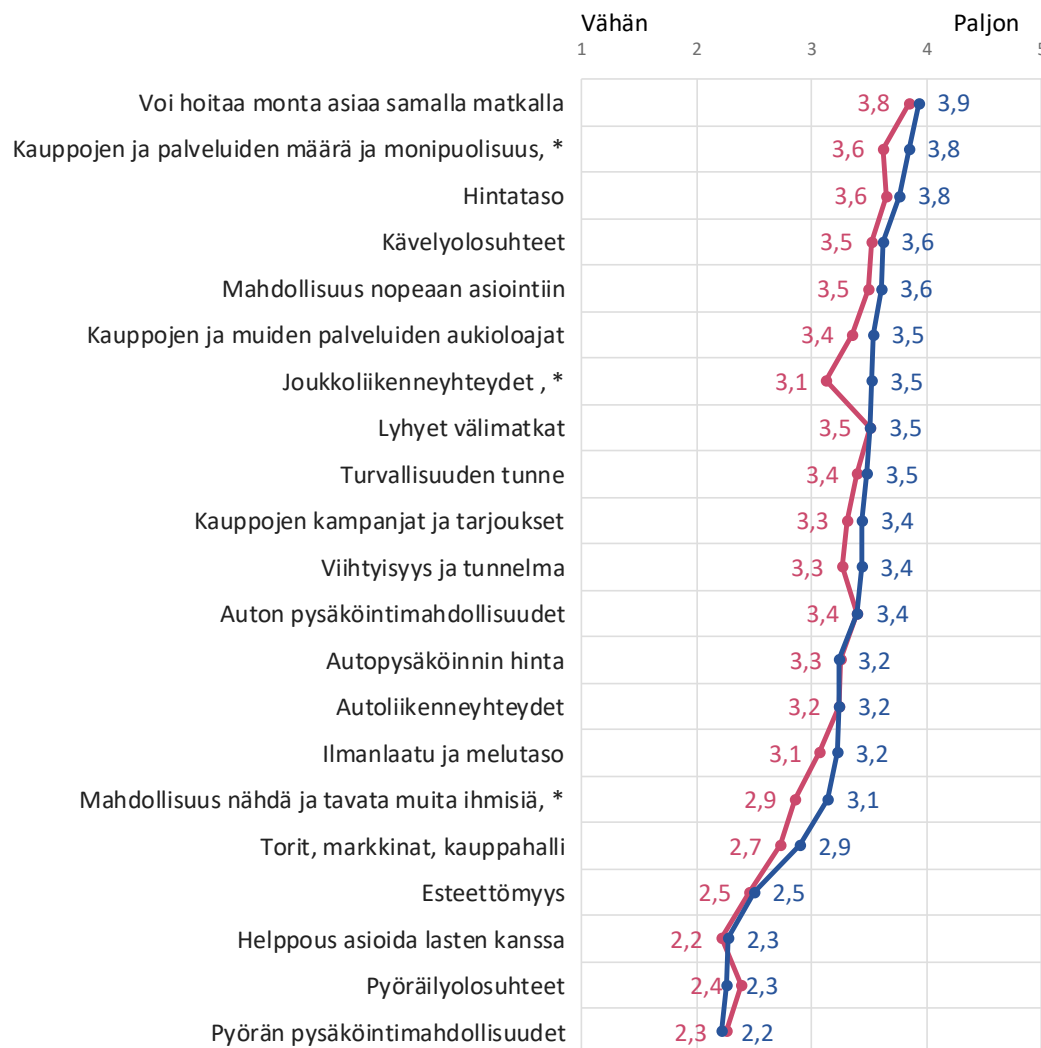
Yli 5 %-yksikön muutokset ovat tilastollisesti merkitseviä.

N=532-1014 / 2024, N=727-912 / 2021

Asiointialueen valinta ja keskustan arvosana 2021 ja 2024

Vaikutus asiointialueen valintaan

— 2021, N=529-1009 — 2024, N=841-1036

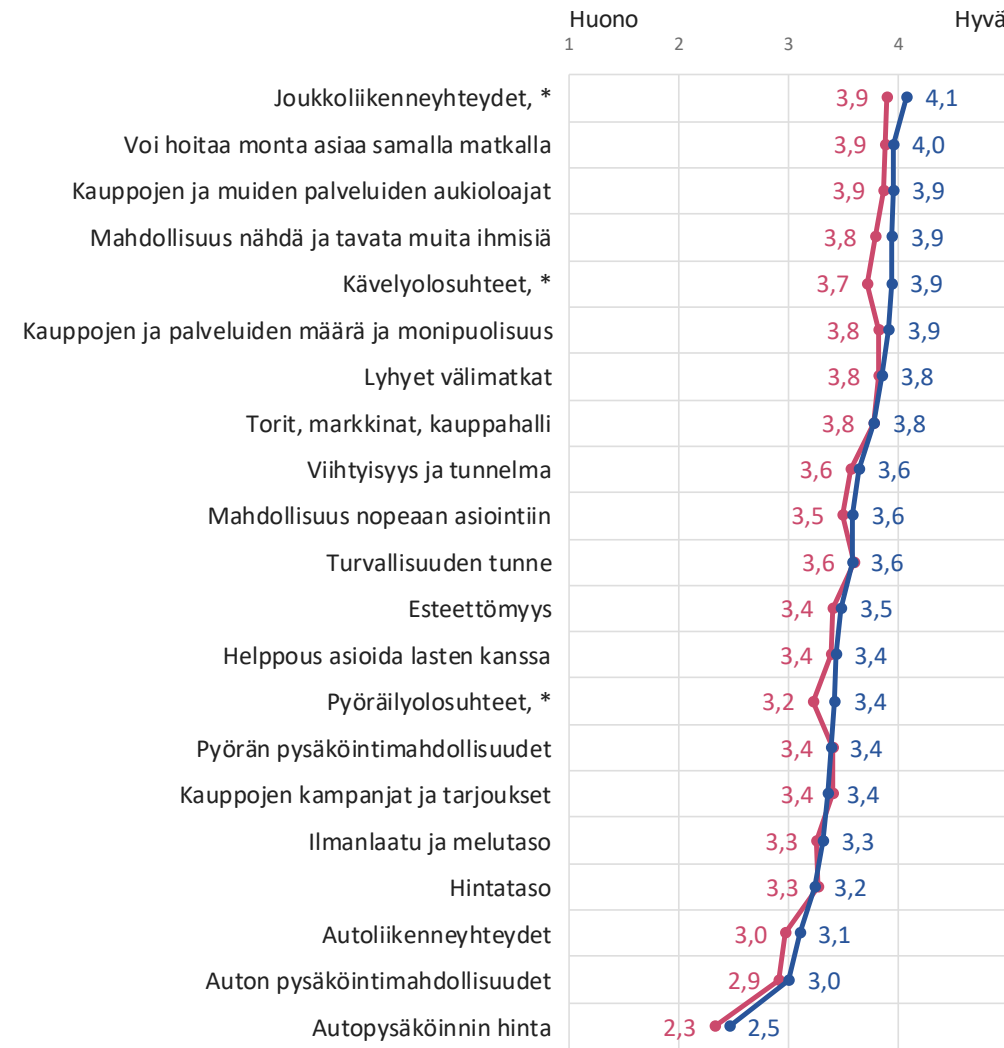

- Joukkoliikenneyhteyksien merkitys asiointialueen valinnassa kasvoi eniten vuodesta 2021.

- Joukkoliikenneyhteyksien sekä kävely- ja pyöräilyolosuhteiden arvosana oli parempi vuonna 2024 kuin vuonna 2021.

Arvosana Tampereen keskustalle

— 2021, N=529-1009 — 2024, N=522-1028

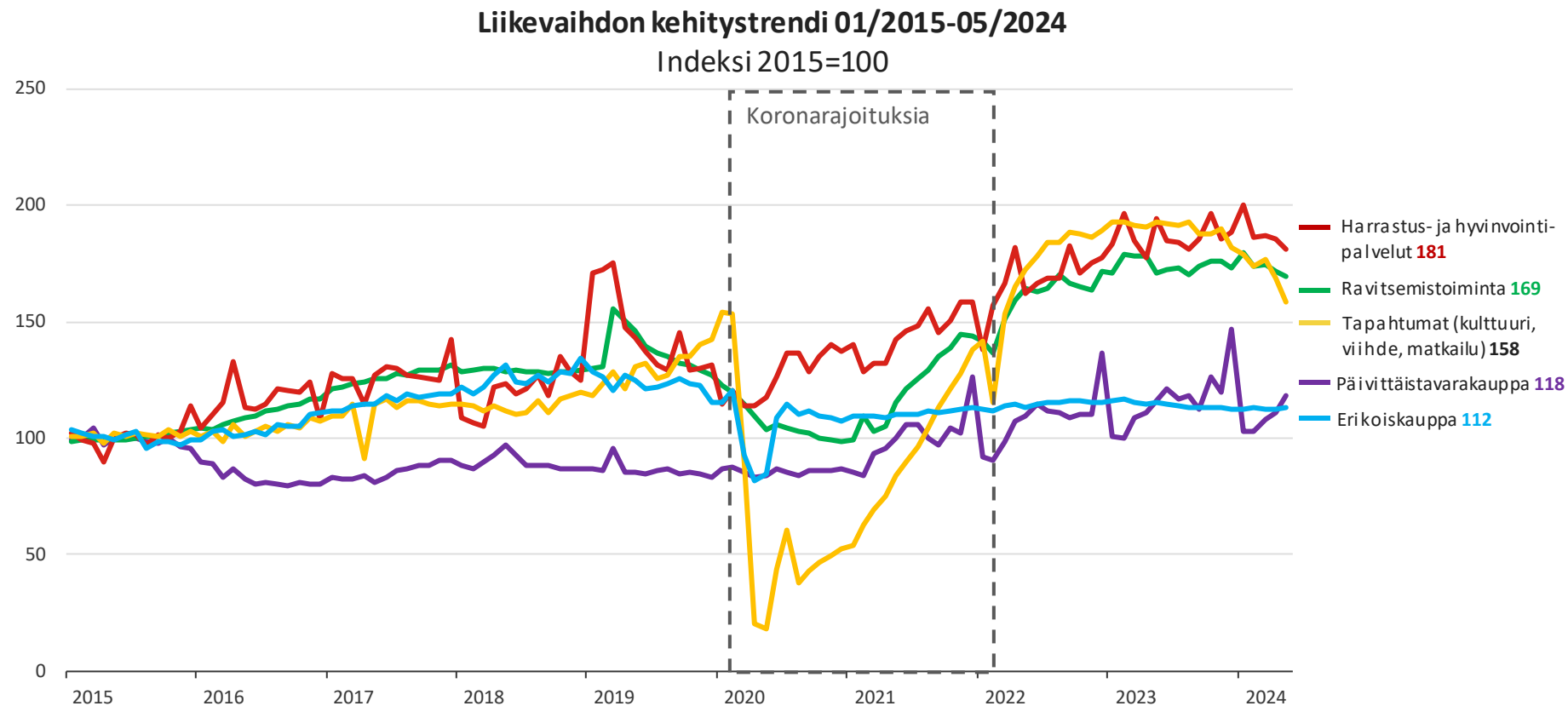
6 Tausta-aineistot

Visit Tampere/Mikko Vares 2024

Yritysten liikevaihdon kehitys

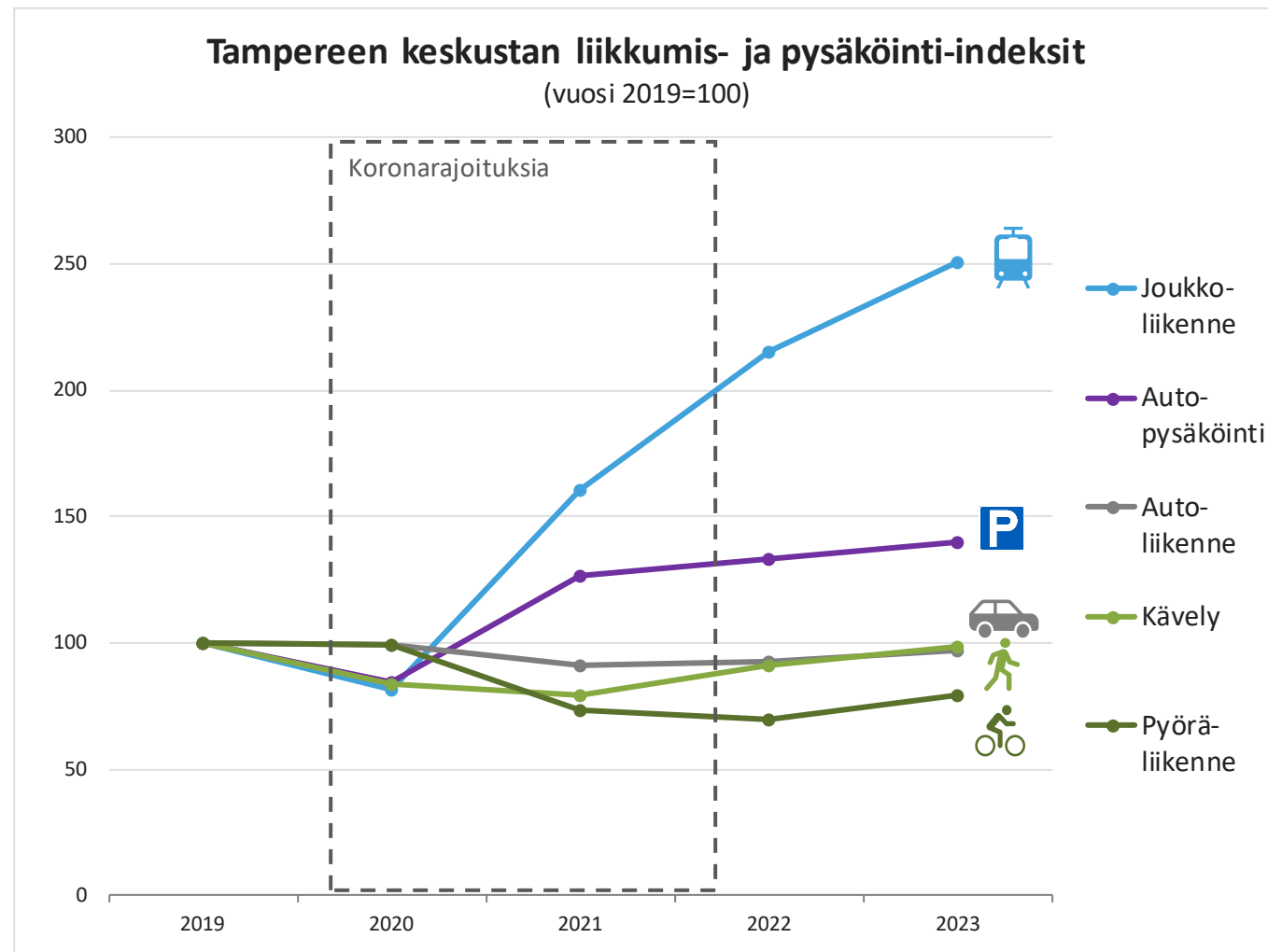
- Tampereen keskustassa yritysten liikevaihdon kehitys on ollut **kasvusuuntaista tapahtuma- ja kulttuurialalla, harrastus- ja hyvinvointipalveluissa sekä ravitsemuspalveluissa.**
- Tapahtuma- ja kulttuurialalla koronapandemian tuoma romahdus oli voimakkain, mutta toisaalta myös palautuminen on ollut vahvinta.
- Päivittäis- ja erikois kaupassa** liikevaihdon kehitys on ollut **vaisua** koko ajanjaksolla.

Lähde: Tilastokeskuksen suhdannepalvelut

Liikkumis- ja pysäköinti-indeksit

- Tampereen kaupunki keräsi vuosilta 2019-2023 keskustan mittauspisteiltä eri kulkutapojen ja pysäköinnin määrätiedot, joista laskettiin liikkumis- ja pysäköinti-indeksit.
- Myös liikkumisindekseistä ilmenee, että **joukkoliikenteen matkustajamäärä keskusta-alueella on kasvanut huimasti** koronapandemian notkahduksen ja raitiotien käyttöönoton jälkeen.
- Autoliikenteen määrä keskustassa on pysynyt lähes ennallaan, mutta pysäköintimäärät kasvoivat koronan jälkeen reippaasti. Kasvu on sittemmin tasoittunut.
- Keskustan kävelymäärät ovat palautuneet hitaammin koronaa edeltävälle tasolle.
- Pyöräliikennettä on keskustassa vähemmän kuin vuonna 2020.

Lähde: Tampereen kaupunki

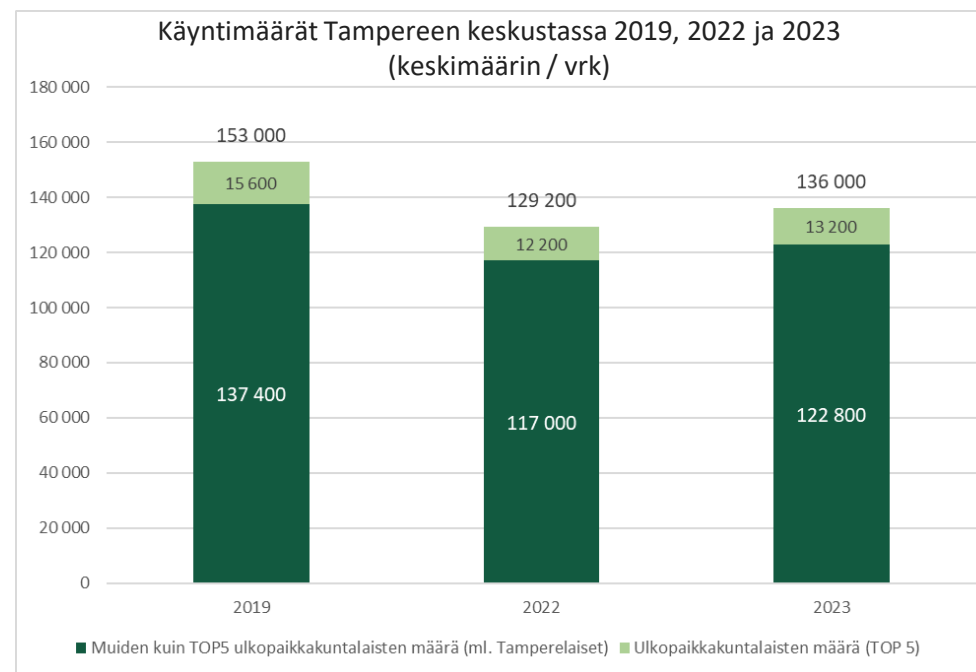
Kävijämäärät ja lähtökunnat

Käynnit keskustassa

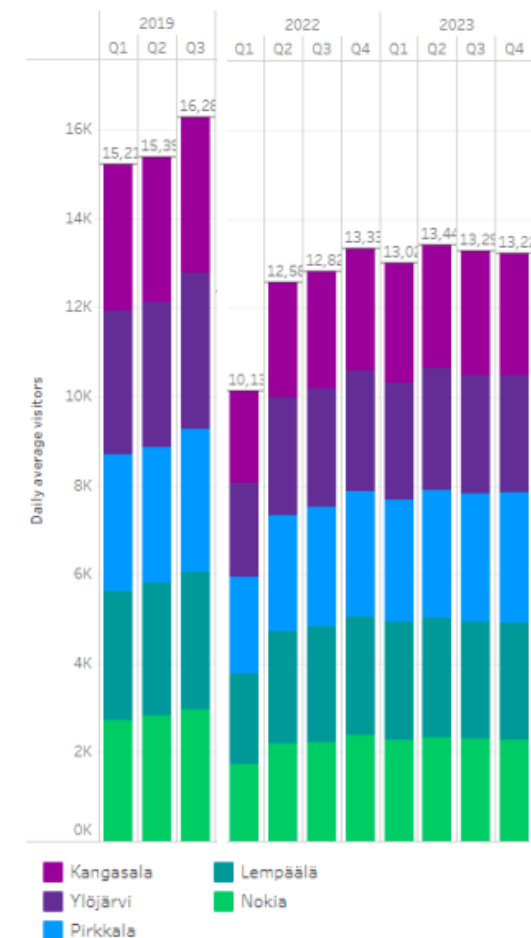
- Tampereen kaupungin toimeksiannosta Nortecon Oy on selvittänyt Tampereen keskustakäyntejä Telian mobiiliverkkodatan puhelinten sijainnin perusteella.
- Tampereen keskustassa käytiin keskimäärin 136 000 kertaa vuorokaudessa vuonna 2023.
- Käyntimäärät ovat lisääntyneet vuodesta 2022. Suurinta käyntimäärien kasvu oli tammi-helmikuussa 2023 (Q1), jolloin käyntimäärät kasvoivat 23 % vuoteen 2022 verrattuna.
- Vuorokauden keskimääräinen käyntimäärä on kuitenkin yhä 11 % (17 000 käyntiä) vähemmän kuin ennen korona-aikaa vuonna 2019 ja käyntimäärät naapurikunnista ovat vähentyneet noin 15,4 % vuosina 2019-2023.
- Käynneistä noin 58 % oli asiointikäyntejä (2023).
- Tampereen ulkopuolelta keskustaan tultiin eniten Tampereen naapurikunnista (oikea kuva). Kangasalan, Ylöjärven, Pirkkalan, Lempäälän ja Nokian alueelta käyntejä keskustaan tehtiin vuonna 2023 keskimäärin 13 200 vuorokaudessa. Tämä on 2 400 käyntiä vähemmän kuin vuonna 2019.

Viipyminen keskustassa

- Vuonna 2023 kokonaisviipymien keskimääräinen tuntimäärä vuorokaudessa kasvoi vuoteen 2022 verrattuna viikonpäivästä riippumatta.
- Vuoteen 2019 verrattuna keskimääräinen arkipäivien kokonaisviipymä oli vain hieman matalampi. Lauantain ja sunnuntain kokonaisviipymä vuorokaudessa oli jo korkeampi kuin vuonna 2019.
- Vaikka käyntimäärä vuonna 2023 olikin 11 % pienempi kuin vuonna 2019, käytetty aika oli vain yhden prosentin pienempi.

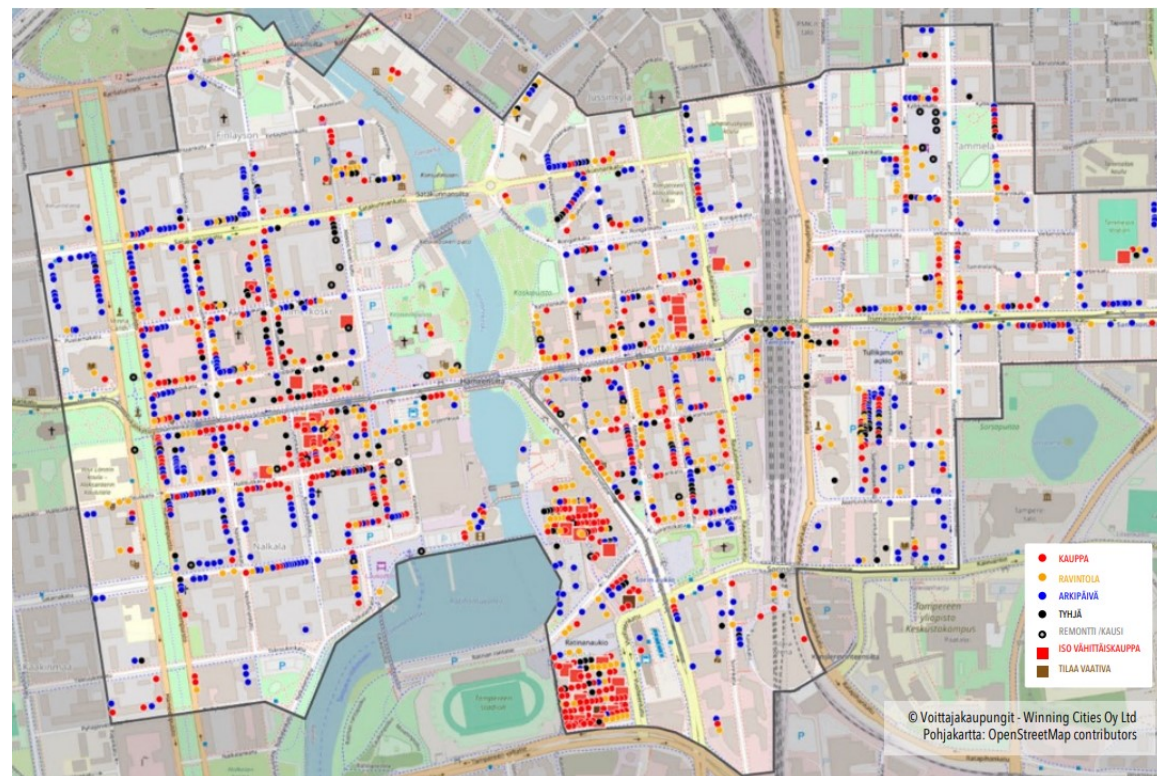

Keskustaan saapuvien ulkopaikkakuntalaisten (TOP 5) käyntimäärät keskimäärin/vrk

Keskustan liiketilat ja elinvoima

- Tampereen kaupunki on seurannut keskustan kaupallista elinvoimaa vuodesta 2015 alkaen Elävät kaupunkikeskustat ry:n menetelmällä. Tampereen keskustan kaupallinen elinvoima 2024 -selvityksen toteutti keväällä 2024 Voittajakaupungit Oy.
- Selvityksen mukaan **Tampereen keskustan tilanne on varsin vakaa ja hyvä** kaupunkikeskustojen vertailussa.
- Elinvoimalaskennan tutkimusalueella oli keväällä 2024 yhteensä 1 679 liiketilaa, mikä on 1,5 % (25 kpl) enemmän kuin vuonna 2023. Liiketiloista oli 10 % (168 kpl) tyhjänä, kun vuonna 2023 tyhjiä oli 9 % (150 kpl).
- Vuonna 2024 käytössä olleista liiketiloista 424 oli kauppoja ja 979 palveluita. Kauppoja oli nyt 37 vähemmän kuin vuonna 2021 ja palveluiden liiketiloja 36 enemmän kuin vuonna 2021. **Kaupan trendi on ollut laskeva** jo ainakin vuodesta 2019 ja **palveluiden trendi on nouseva**. Muutosta näkyy myös liiketilojen aukioloajoissa. Lauantaisin palvelevat kaupat ovat vähentyneet 28 kpl vuodesta 2021, mutta lauantaisin palvelevien ravintoloiden määrä on lisääntynyt 16 kpl.
- Toimialamuutos kohti palvelu- ja elämispainotteista liiketilojen käyttöä** on siis selvästi nähtävissä Tampereen keskustassa niin kuin muuallakin Suomessa (ml. kauppakeskukset).
- Keskustan kaupallista elävyyttä kuvaava elinvoimaluku oli Tampereella 3,440 (H1/2024). **Elinvoimaluku** oli poikkeuksellisesti hetkellisissä huippulukemissa vuonna 2018 Ratinan kauppakeskuksen avautuessa, jonka jälkeen **trendi on ollut laskeva**. Tarkastelujaksona 2021–2024 elinvoimaluvun heikkenemisen on arvioitu johtuvan erityisesti **lauantaisin palvelevien liikkeiden vähenemisestä ja tyhjien liiketilojen lisääntymisestä**.

Lähde: Elävät kaupunkikeskustat Ry / Tietojärjestelmä Salokorpi – Elinvoimalaskenta 2024

Tunnusluvut: Keskusta	2016	2019	2021	2022	2023	2024
Kaupat ja Ravintolat -%	62,60	60,71	57,67	57,42	56,23	56,16
Tyhjät -%	6,80	10,41	9,60	9,43	9,07	10,01
Elinvoimaluku	3,724	3,711	3,534	3,547	3,463	3,440
Kaupallinen tiiviys -luku	5,23	5,61	5,31	5,23	5,09	5,16

© Voittajakaupungit - Winning Cities Oy Ltd